

Council of Advice
Raad van Advies

Strengthening Our Democracy

Aan de Voorzitter van het Parlement
Wilhelminastraat #1
Philipsburg
Sint Maarten

STATEN VAN SINT MAARTEN			
Ingek. 12 APR 2016			
Volgnr. 15/644/15-16			
Par.		AG	

RvA no. SM/01-16-ILV

Onderwerp: Ontwerplandsverordening integriteit (kandidaat-) ministers. Uw volgnummer US/045/2015-2016,

Advies: Met verwijzing naar uw adviesverzoek van 21 januari 2016 om het oordeel van de Raad van Advies inzake bovengenoemd onderwerp en de behandeling hiervan in de vergadering van de Raad d.d. 16 februari 2016, 23 februari 2016, 1 maart 2016, 15 maart 2016 en 5 april 2016 en de vaststelling hiervan in de vergadering van de Raad d.d. 5 april 2016 bericht de Raad u als volgt.

Het ontwerp beoogt de huidige regelingen met betrekking tot de integriteit van ministers te wijzigen en in één regeling, bijeen te brengen. Het betreft de Landsverordening integriteitbevordering ministers en het Besluit benoemingsprocedure Kandidaat Ministers en Kandidaat Gevolmachtigde ministers.¹ De belangrijkste wijzigingen zijn dat:

- het integriteitsonderzoek dat plaats vindt vóórdat een minister is benoemd wordt uitgebreid en voorzien van een basis in een landsverordening in plaats van een landsbesluit;
- de beoordeling van de belangen van de minister en zijn gezin die plaats vindt vlak na de benoeming van de minister komt te vervallen;
- de ministers voortaan gehouden zijn alle zakelijke belangen af te stoten en nevenfuncties en nevenwerkzaamheden neer te leggen;
- de ministers voortaan gehouden zijn ontslag in te dienen indien zij als verdachte worden aangemerkt in een lopend strafrechtelijk onderzoek ter zake van een misdrijf.

De Raad heeft bezwaren tegen onderdelen van het voorstel en is er niet van overtuigd dat het ontwerp voldoende is doordacht. Voorts is de Raad van oordeel dat de noodzaak en de proportionaliteit van een aantal bepalingen in het ontwerp onvoldoende dragend zijn gemotiveerd. De Raad is evenwel van oordeel dat een inperking van het recht op privacy van een kandidaat-minister gerechtvaardigd kan zijn met het oog op de bevordering en waarborging van de integriteit van publieke gezagsdragers.

1. Motivering van het voorstel

Het onderhavige ontwerp strekt ertoe het Besluit benoemingsprocedure Kandidaat Ministers en Kandidaat Gevolmachtigde minister, (voortaan: Besluit benoemingsprocedure) en de

¹ Landsbesluit van 22 mei 2013 LB-13/0442, gepubliceerd in de Landscourant van 24 mei 2013, nummer 11, pagina 5 -11.

Landsverordening integriteitbevordering ministers, bijeen te brengen in één landsverordening. Het Besluit benoemingsprocedure behelst een integriteitsonderzoek voordat benoeming van de minister heeft plaatsgevonden terwijl de Landsverordening integriteitbevordering ministers, een beoordeling van mogelijke belangenverstremming kent, vlak nadat benoeming van de minister heeft plaatsgevonden. Laatstgenoemde beoordeling komt middels het ontwerp te vervallen. Daartegenover staat dat het integriteitsonderzoek ten aanzien van kandidaat-ministers wordt uitgebreid en wordt voorzien van een basis in een landsverordening in plaats van een landsbesluit. Zodoende bevat het ontwerp een regeling inhoudende een integriteitsonderzoek voorafgaand aan de benoeming van de minister, alsmede bepalingen met betrekking tot de integriteit van ministers gedurende de ambtsuitoefening en bepalingen die zich uitstrekken tot na de beëindiging van het ministerschap. Het ontwerp is ontleend aan de Curaçaose Landsverordening integriteit (kandidaat-)ministers van oktober 2012 die net als onderhavig ontwerp, de strekking had de bestaande regelingen met betrekking tot de integriteit van ministers bijeen te brengen in één landsverordening. Zowel de bepalingen van het ontwerp alsmede de toelichting daarop zijn zo goed als geheel overgenomen van de Curaçaose landsverordening. Het ontwerp houdt echter geen rekening met de artikelen 35 en 36 van de Staatsregeling, die in vergelijking met de Staatsregeling van Curaçao verdergaande regels stellen met betrekking tot de integriteit van ministers.

Uit de toelichting blijkt tevens niet of de initiatiefnemer van het onderhavige ontwerp getracht heeft rekening te houden met de ervaringen uit de praktijk met de Curaçaose Landsverordening integriteit (kandidaat-)ministers. Ook blijkt uit de toelichting niet of de initiatiefnemer rekening heeft gehouden met eventueel reeds van regeringswege in voorbereiding zijnde regelgeving op dit gebied naar aanleiding van de verschillende rapporten waarin de integriteitsproblematiek van Sint Maarten is onderzocht. Het ontwerp en de toelichting bevatten een aantal slordigheden als gevolg van het ad verbatim kopiëren van de Curaçaose Landsverordening integriteit (kandidaat-)ministers. Mede hierdoor is de Raad er niet van overtuigd dat het ontwerp voldoende is doordacht.

Zo is de toelichting bij het ontwerp geschreven alsof het een toelichting van de regering betreft in plaats van een toelichting van het initiatief-nemende Statenlid. Zowel in het ontwerp als in de toelichting wordt abusievelijk verwezen naar instituties en regelgeving van Curaçao in plaats van Sint Maarten, zoals de ondervoorzitter van de Raad van Advies in plaats van de vice-voorzitter van de Raad van Advies en de verwijzingen naar het landsbesluit van 10 februari 2010 no 10/0385 in plaats van het Besluit benoemingsprocedure.² In de toelichting bij artikel 4 van het ontwerp zijn opmerkingen van de regering van Curaçao over het advies van de Raad van Advies van Curaçao gekopieerd waardoor het lijkt alsof deze opmerkingen betrekking hebben op een advies van de Raad van Advies van Sint Maarten in plaats van de Raad van Advies van Curaçao. Daarnaast doet de titel van het ontwerp voorkomen alsof het ontwerp een wijzigingslandsverordening is. Het ontwerp heeft echter niet de strekking de bestaande regelingen te wijzigen maar deze regelingen in te trekken op basis van artikel 28 van het ontwerp.

² Zie bijvoorbeeld artikel 28 van het ontwerp en het algemeen deel van de toelichting.

De Raad adviseert om het ontwerp en de toelichting op deze slordigheden te verbeteren en de toelichting zodanig aan te passen dat de toelichting de zienswijze van de initiatiefnemer reflecteert. Verder adviseert de Raad de initiatiefnemer om te bezien in hoeverre het ontwerp overeenstemt met eventueel reeds van regeringswege in voorbereiding zijnde regelgeving op het gebied van de integriteitsbewaking van ministers, om een mogelijk geschil met de regering te voorkomen.

a. Het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer

De Raad heeft geconstateerd dat de wetgever zich in het verleden heeft uitgesproken tegen een screeningsonderzoek naar kandidaat-ministers. De regering stelde namelijk in de toelichting van de Landsverordening integriteitbevordering ministers, van oktober 2010 dat het niet wenselijk is om de bepalingen van deze verordening van toepassing te laten zijn op kandidaat-bewindslieden omdat dit met het oog op de schending van het recht op privacy minder goed verdedigbaar is. De wetgever heeft destijds uitdrukkelijk gekozen voor een beoordeling van mogelijke ongewenste belangenverstrengelingen die plaats vindt vlak na de benoeming van een minister in plaats van vóór de benoeming. Opmerkelijk is dat de regering (niet in overeenstemming met voornoemde opvatting) in het jaar 2013 het Besluit benoemingsprocedure heeft vastgesteld, welk landsbesluit een integriteitsonderzoek inhoudt naar kandidaat-ministers. Middels onderhavig ontwerp komt de beoordeling die plaatsvindt na de benoeming van een minister te vervallen ten faveure van een integriteitsonderzoek vóór benoeming. De Raad adviseert om in de toelichting te motiveren waarom het integriteitsonderzoek ten aanzien van kandidaat-ministers in het licht van het beoogde doel, nu wel noodzakelijk en proportioneel wordt geacht.

b. Het tweeledig doel

De kandidaat-minister en de gezinsleden van de kandidaat-minister dienen ieder bij de kabinetsformateur een schriftelijke verklaring in te leveren waarin opgave wordt gedaan van de zakelijke belangen, nevenfuncties en nevenwerkzaamheden en overige vermogensbestanddelen. De toelichting bij het ontwerp motiveert niet waarom het wenselijk is om inzicht te krijgen in de overige vermogensbestanddelen van de kandidaat en de gezinsleden. De toelichting bij de huidige Landsverordening integriteitbevordering ministers geeft aan dat deze verordening een tweeledig doel heeft; enerzijds het voorkomen van ongewenste belangenverstrengelingen en anderzijds het voorkomen van ongerechtvaardigde verrijking. Het opgeven van de vermogensbestanddelen wordt door de Landsverordening integriteitbevordering ministers geboden om ongerechtvaardigde verrijking te voorkomen. Uit de toelichting bij het ontwerp kan niet worden afgeleid dat het ontwerp ook een dergelijk tweeledig doel heeft. De Raad adviseert daarenboven de term 'vermogensbestanddelen' in het ontwerp te definiëren zoals in artikel 2, zesde lid, van de Landsverordening Integriteitbevordering ministers.

De Raad heeft geconstateerd dat artikel 10 van de Landsverordening integriteitbevordering ministers niet in het ontwerp is overgenomen. Deze bepaling heeft als doel om ongerechtvaardigde verrijking te voorkomen door aan de rechter-commissaris, inzage te

verlenen in het register van de griffier waar de schriftelijke verklaringen van de minister en overige documenten worden bewaard. Inzage is mogelijk ten behoeve van de opsporing en vervolging van een aantal specifiek aangeduide misdrijven gerelateerd aan ongerechtvaardigde verrijking.

De Raad adviseert te motiveren waarom de mogelijkheid van de rechter-commissaris om inzage te krijgen in het register komt te vervallen.

Op basis van artikel 17 van het ontwerp dient de gewezen minister een eindverklaring in te leveren indien zich gedurende zijn ambtstermijn wijzigingen hebben voorgedaan ten opzichte van hetgeen de kandidaat aan het begin van de ambtstermijn heeft verklaard. De toelichting bij het ontwerp motiveert niet waarom het wenselijk is een eindverklaring van de gewezen minister te ontvangen. Voor de Raad is tevens niet begrijpelijk waarom bepaald is dat een eindverklaring alleen behoeft te worden ingeleverd indien wijzigingen hebben voorgedaan met betrekking tot hetgeen de minister aan het begin van het ambtstermijn heeft verklaard. Op basis van huidige recht dient de gewezen minister hoe dan ook een eindverklaring in te leveren.

De Raad adviseert dit nader toe te lichten.

c. Het houden van zakelijke belangen, nevenfuncties en nevenwerkzaamheden

Op basis van de huidige regelingen is het de minister toegestaan zakelijke belangen, nevenfuncties en nevenwerkzaamheden te houden. De wetgever heeft er niet voor gekozen alle zakelijke belangen, nevenfuncties en nevenwerkzaamheden op voorhand te verbieden. Er dient op basis van de huidige regelingen wel te worden gezien of de minister zakelijke belangen, nevenfuncties en nevenwerkzaamheden heeft die ongewenst zijn met het oog op een goede vervulling van het ambt als minister of de handhaving van de onpartijdigheid en onafhankelijkheid of van het vertrouwen daarin. Op basis van artikel 10, eerste lid, van het ontwerp zal de kandidaat voortaan gehouden zijn alle zakelijke belangen op afstand te zetten en nevenfuncties en nevenwerkzaamheden neer te leggen. De toelichting motiveert niet waarom het uitgangspunt wordt verlaten dat ministers slechts die zakelijke belangen, nevenfuncties en nevenwerkzaamheden behoeven af te stoten respectievelijk neer te leggen die ongewenst zijn met het oog op een goede vervulling van het ambt als minister.

Artikel 35, tweede lid, van de Staatsregeling bepaalt dat de ministers geen functie mogen bekleden waaraan enige ten laste van de begroting van het land komende bezoldiging of uitkering is verbonden. Artikel 10, eerste lid, van het ontwerp is strenger dan artikel 35, tweede lid van de Staatsregeling omdat op grond van artikel 10, iedere nevenfunctie en nevenwerkzaamheid dient te worden neergelegd en niet slechts die nevenfunctie of nevenwerkzaamheid waarvan de bezoldiging ten laste komt van de begroting van het Land. De Raad adviseert nader toe te lichten waarom het wenselijk wordt geacht met betrekking tot de nevenfuncties van ministers aanvullende strengere eisen te stellen dan artikel 35, tweede lid, van de Staatsregeling.

Uit de toelichting bij het ontwerp kan worden afgeleid dat het op afstand zetten van zakelijke belangen niet per definitie inhoudt dat deze zakelijke belangen dienen te worden vervreemd. Het op afstand zetten kan volgens de toelichting bij het ontwerp onder andere worden bereikt

door de aandelen om te zetten in aandelen in een openbare beleggingsfonds, het onderbrengen van het eigendom in een beheersstichting of door schriftelijk te verklaren dat de aandelen of participaties niet zullen worden verhandeld tijdens de ambtsperiode. De Raad is van oordeel dat de in de toelichting aangeduide methoden van het op afstand zetten van zakelijke belangen niet in overeenstemming zijn met artikel 35, derde lid, van de Staatsregeling.³ Op basis van dit artikel mogen ministers niet direct noch indirect deelnemen in enig onderneming die op Sint Maarten gevestigd of actief is, tenzij sprake is van een naamloze vennootschap waarin betrokkene tezamen met zijn bloed- en aanverwanten tot in de tweede graad niet meer dan 25% van de aandelen houdt. De Raad vraagt hiervoor de aandacht.

d. Verplicht ontslag minister

Artikel 16, derde lid, van het ontwerp bepaalt dat de minister met onmiddellijke ingang zijn ontslag bij de Gouverneur dient in te dienen indien de minister als verdachte wordt aangemerkt in een lopend strafrechtelijk onderzoek ter zake van een misdrijf. Het is opmerkelijk dat ten aanzien van een dergelijke gewichtige bepaling de memorie van toelichting niets vermeldt over de noodzaak, proportionaliteit en subsidiariteit. Hoewel de Raad het niet wenselijk acht dat een minister die wordt verdacht van een misdrijf zijn werkzaamheden blijft uitoefenen is de Raad van oordeel dat artikel 16, derde lid, van het ontwerp strijdig is met het onschuldpresumptie zoals neergelegd in artikel 6, tweede lid, van het Europees Verdrag voor de Rechten van de mens. Op grond hiervan dient een ieder voor onschuldig te worden gehouden tot het tegendeel is bewezen. De toelichting motiveert voorts niet waarom niet eerst tot schorsing kan worden overgegaan. De Raad merkt daarenboven op dat artikel 36, van de Staatsregeling van Sint Maarten in tegenstelling tot de Staatsregeling van Curaçao reeds voorziet in een regeling met betrekking tot de schorsing en ontslag van ministers van rechtswege. De Raad vraagt hiervoor de aandacht.

2. Het integriteitsonderzoek

a. Omvang van het onderzoek

Het integriteitsonderzoek naar kandidaat-ministers bestaat op basis van artikel 2 van het ontwerp *in elk geval* uit een zestal onderzoeken;

- a. een justitieel onderzoek;
- b. staatsveiligheidsonderzoek;
- c. een fiscaal onderzoek;
- d. een onderzoek naar ongebruikelijke transacties;
- e. een medisch onderzoek mede omvattende een onderzoek naar het gebruik van verboden middelen en;

³ Afgezien van de vervreemding van de aandelen.

- f. een onderzoek naar ongewenste belangen, functies en overige vermogensbestanddelen alsmede naar andere bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen vast te stellen gegevens.

Het huidige integriteitsonderzoek van kandidaat-ministers wordt hierdoor aangevuld met een onderzoek naar ongebruikelijke transacties, een onderzoek naar het gebruik van verboden middelen, een uitgebreidere fiscaal- en staatsveiligheidsonderzoek en een onderzoek naar andere bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen vast te stellen gegevens. De Raad adviseert om de noodzaak en wenselijkheid van deze aanvullende en uitgebreidere onderzoeken ten opzichte van de huidige regeling in de toelichting nader te onderbouwen.

De toelichting geeft aan dat met de woorden 'in elk geval', de mogelijkheid wordt geboden dat de kabinetsformateur ook een onderzoek kan instellen naar andere relevante informatie betreffende de kandidaat. De Raad is van oordeel dat een dergelijk onderzoek op eigen initiatief van de formateur uit het oogpunt van rechtszekerheid en legaliteit, een uitdrukkelijke wettelijke grondslag behoeft en niet uit de woorden 'in elk geval' dient te moeten worden afgeleid. Het ontwerp dient naar de mening van de Raad daarbij aan te geven wanneer een dergelijk onderzoek op eigen initiatief kan worden ingesteld, en welke bevoegdheden de formateur ter uitoefening van dit onderzoek heeft. Aanwijzing 13 van de Aanwijzingen voor de regelgeving (Ar) schrijft voor dat bestuursbevoegdheden zo veel mogelijk in wettelijke regelingen dienen te worden ingekaderd teneinde de burger voldoende rechtswaarborgen te bieden.⁴ Het is immers ook van belang dat kandidaat-ministers precies weten waarvoor zij precies toestemming geven. Uit het ontwerp wordt tevens niet duidelijk of de toestemmingsverklaring van de kandidaat-minister ook betrekking heeft op het onderzoek op eigen initiatief van de formateur.

Het in artikel 2, eerste lid, onder f, vermelde onderzoek naar andere bij landsbesluit houdende algemene maatregelen vast te stellen gegevens wordt niet nader toegelicht zodat ook voor de regering als lagere regelgever niet uit het ontwerp kan worden afgeleid omtrent wat voor soort gegevens een dergelijk landsbesluit, houdende algemene maatregelen, dient te worden vastgesteld. Conform Ar 18, dient elke delegatie van regelgevende bevoegdheid, aan de regering in de delegerende wettelijke regeling, zo concreet en nauwkeurig mogelijk te worden begrensd.

Ten aanzien van het onderzoek naar het gebruik van verboden middelen constateert de Raad dat de uitvoering van dit onderzoek niet wettelijk is omschreven. Het is bijvoorbeeld niet duidelijk of de kandidaat gehouden is bloed, urine of speeksel af te staan ten behoeve van dit onderzoek. Een dergelijke verplichting zou uitdrukkelijk uit de wet af te leiden moeten zijn. De Raad is van oordeel dat het medisch onderzoek inclusief een onderzoek naar het gebruik van verdovende middelen een verregaand ingrijpen is in het recht op de onaantastbaarheid van het lichaam zoals neergelegd in artikel 6 van de Staatsregeling. De noodzaak en proportionaliteit van een verplicht medisch onderzoek is naar de mening van de Raad onvoldoende in de toelichting onderbouwd. Hoewel uit de toelichting volgt dat een medisch onderzoek waaronder een onderzoek naar het gebruik van verboden middelen standaard is,

⁴ AB 2013 no. 26, 27 juni 2013, de Aanwijzingen voor de regelgeving van Sint Maarten.

geeft de toelichting het tegenovergestelde aan. De toelichting vermeldt namelijk dat een medische keuring in beginsel geen standaard onderdeel uitmaakt van de procedure, uitgezonderd het onderzoek naar het gebruik van verdovende of bedwelmende middelen. De Raad adviseert deze discrepantie tussen het ontwerp en de toelichting te corrigeren.

b. Het verstrekken van informatie

Het integriteitsonderzoek naar kandidaat-ministers bestaat op basis van artikel 2, van het ontwerp in elk geval uit een zestal onderzoeken met als doel dat aan de kabinetsformateur en de Gouverneur allerlei informatie wordt verstrekt. Zo zal in het kader van het fiscaal onderzoek op basis van artikel 5, van het ontwerp informatie worden verstrekt over het inkomen en voor zover bekend de vermogensbestanddelen van de kandidaat. De kandidaat zal daarnaast in een schriftelijke verklaring onder andere opgave moeten doen van de aard en omvang van de voordelen uit zijn nevenfuncties. Gelet op het recht op privacy is de Raad van oordeel dat de toelichting onvoldoende onderbouwt waarom het verstrekken van de voornoemde informatie noodzakelijk is met het oog op het te bereiken doel. De Raad vraagt hiervoor de aandacht. De Raad merkt op dat onderhavig ontwerp ook geen rekening houdt met de afzonderlijke landsverordeningen waarin de vertrouwelijkheid van bepaalde informatie is gewaarborgd en strenge voorwaarden worden gesteld aan het verstrekken van informatie aan derden. De Raad verwijst onder andere naar hoofdstuk 6 van de Landsverordening Veiligheidsdienst Sint Maarten en titel 1, paragraaf 4, van de Landsverordening op de justitiële documentatie en op de verklaringen omtrent het gedrag. Op grond van deze verordeningen is het verstrekken van gegevens aan een kabinetsformateur niet zomaar toegestaan. De Raad adviseert hiermee rekening te houden en de afzonderlijke landsverordeningen zo nodig te wijzigen.

c. De schriftelijke verklaringen ten aanzien van zakelijke belangen, nevenfuncties en nevenwerkzaamheden

Naar huidig recht dient de kandidaat-minister een schriftelijke verklaring in te leveren met daarop de belangen van hemzelf en het gezin ingevuld. De gezinsleden behoeven geen aparte schriftelijke verklaring in te leveren. Op basis van artikel 9, van het ontwerp zal de kandidaat en ieder van de gezinsleden gehouden zijn een schriftelijke verklaring in te vullen ten aanzien van hun zakelijke belangen, nevenfuncties en nevenwerkzaamheden en overige vermogensbestanddelen. Aangezien zeer jonge minderjarige kinderen niet in staat zullen zijn een schriftelijke verklaring in te vullen en te ondertekenen adviseert de Raad om artikel 9, eerste lid, van het ontwerp aan te passen.

Onder de term 'gezinsleden' wordt op basis van het ontwerp verstaan; de echtgenoot of partner alsmede minderjarige kinderen, pleeg- en stiefkinderen die tot het gezinsverband van de kandidaat dan wel de minister behoren. De toelichting geeft niet aan waarom een partner (met wie de kandidaat geen samenlevingscontract heeft) ook onder het bereik van de term 'gezinsleden' valt en wanneer sprake is van een gezinsverband. De Raad adviseert dit nader toe te lichten. De Raad geeft ter overweging mee dat in Nederland de grens van relevante

financiële en zakelijke belangen wordt gelegd bij die belangen waarover de kandidaat-bewindspersoon persoonlijk (mede-) zeggenschap heeft.⁵

De Landsverordening integriteit bevordering ministers, verstaat onder de term 'kinderen' ook minderjarige buitenhuwelijkse niet-erkende kinderen ten aanzien van wie de minister bij rechterlijk vonnis is veroordeeld tot het voorzien in het levensonderhoud dan wel bij authentieke akte de onderhoudsplicht heeft erkend. Niet duidelijk is of deze kinderen ook onder het bereik van het ontwerp vallen.

De Raad vraagt hiervoor de aandacht.

Het model voor de in te dienen schriftelijke verklaringen wordt naar huidig recht vastgesteld bij landsbesluit houdende algemene maatregelen. Op basis van het ontwerp zal het model voor de schriftelijke verklaringen niet meer worden vastgesteld bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, maar bij ministeriele regeling. Ten opzichte van een ministeriele regeling is een landsbesluit, houdende algemene maatregelen, met meer waarborgen omkleed die ertoe strekken dat een wettelijke regeling zorgvuldig is voorbereid en alle belangen zorgvuldig tegen elkaar zijn afgewogen.

Gelet hierop adviseert de Raad te motiveren waarom het wenselijk is het model voor de schriftelijke verklaringen voortaan bij ministeriele regeling vast te stellen in plaats van bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen.

d. Het staatsveiligheidsonderzoek

Op basis van artikel 4, eerste lid, van het ontwerp wordt door het hoofd van de Veiligheidsdienst Sint Maarten een staatsveiligheidsonderzoek verricht naar de kandidaat-minister waarbij wordt nagegaan of er in de dossiers bij deze dienst ten aanzien van de kandidaat relevante gegevens beschikbaar zijn. Het tweede lid bepaalt dat de kabinetsformateur, het hoofd van de Veiligheidsdienst Sint Maarten kan verzoeken een verdergaand onderzoek te doen indien er een ernstig vermoeden bestaat dat bepaalde belangen worden bedreigd. De Raad merkt op dat deze bepaling slechts een grondslag biedt voor een verzoek tot verdergaand onderzoek, de bepaling biedt zoals het nu is geformuleerd geen grondslag voor het verdergaand onderzoek als zodanig. De bevoegdheid tot het verrichten van een verdergaande onderzoek door de Veiligheidsdienst dient expliciet in de wet te zijn opgenomen. De Raad adviseert voorts rekening te houden met de artikelen 1 onderdeel a, artikel 2, artikel 3, tweede lid, en artikel 16 van de Landsverordening Veiligheidsdienst Sint Maarten, waarin de verhouding tussen de Veiligheidsdienst Sint Maarten en de minister van Algemene Zaken is geregeld. Op basis van artikel 16 van de Landsverordening Veiligheidsdienst Sint Maarten kan de Veiligheidsdienst zijn bijzondere bevoegdheden tot het verzamelen van gegevens slechts uitoefenen indien de minister daartoe vooraf schriftelijk toestemming heeft gegeven, voor zover de Landsverordening Veiligheidsdienst Sint Maarten niet anders bepaalt. De Raad merkt op dat artikel 4, tweede lid, van het ontwerp niet in overeenstemming is met de Landsverordening Veiligheidsdienst

⁵ Kamerstukken II 2002-2003, 28754, nr. 1

indien deze bepaling ertoe strekt de Veiligheidsdienst in staat te stellen gegevens te verzamelen zonder toestemming van de minister van Algemene Zaken.

De toelichting bij artikel 4 van het ontwerp vermeldt dat de zittende minister van Algemene Zaken op de hoogte gesteld moet worden van het verzoek tot een verdergaand onderzoek. In het ontwerp is hierover echter niets te vinden. De Raad vermeldt dat de toelichting niet kan worden gebruikt om nadere regels te stellen.⁶

De Raad vraagt hiervoor de aandacht.

e. Kabinetsformateur is zelf beoogd minister

De Raad merkt op dat uit de artikelen 7, eerste lid, 9, eerste lid, en artikel 12 en de daarbij behorende toelichting niet duidelijk wordt wat de gang van zaken is met betrekking tot de voordracht van de kabinetsformateur indien de kabinetsformateur zelf beoogt minister te worden.

De Raad adviseert dit nader toe te lichten.

Op basis van artikel 10, tweede lid, van het ontwerp concludeert de Raad dat de kabinetsformateur/kandidaat-minister zelf beslist over de zakelijke belangen, nevenfuncties en nevenwerkzaamheden van zijn gezin.

De Raad adviseert om deze beslissing bij een ander neer te leggen om de objectiviteit van de beslissing beter te waarborgen.

f. Betrokkenheid van de Staten

Op basis van artikel 12 van het ontwerp worden de afspraken, voor zover van toepassing, betreffende het op afstand zetten van de zakelijke belangen en de regeling betreffende de betaling van belastingen of premies schriftelijk vastgelegd en overhandigd aan de kabinetsformateur en de Gouverneur. Het derde lid van artikel 12 bepaalt dat de afspraken vóór benoeming dan wel na benoeming moeten worden uitgevoerd binnen een door de formateur te bepalen termijn doch uiterlijk drie maanden na de benoeming. Als de kandidaat eenmaal tot minister is benoemd is het de taak van de minister-president om toe te zien op de nakoming van die afspraken. De Raad acht het van belang dat de minister over deze taak ter verantwoording kan worden geroepen door de gemaakte afspraken voor de Staten inzichtelijk te maken. Het ontwerp kent nu slechts een verplichting tot het op de hoogte brengen van de Staten indien wordt gehandeld in strijd met de bepalingen uit het ontwerp.

De Raad adviseert hiertoe het ontwerp aan te passen.

De Raad adviseert tevens om in het ontwerp voorzieningen op te nemen om de controlefunctie van de Staten bij de toepassing van het ontwerp te vergroten. Gedacht kan worden aan een bepaling waarbij de minister-president aan de Staten verplicht is te melden hoe uitvoering is gegeven aan het ontwerp met betrekking tot de afgelopen kabinetsformatie.

De Raad acht het niet bevorderlijk voor de structuur van het ontwerp dat de bepalingen die gaan over het al dan niet voordragen van een kandidaat; de artikel 7 en 12, zich in verschillende hoofdstukken van het ontwerp bevinden.

⁶ Ar 154.

De Raad adviseert de duidelijkheid en overzichtelijkheid van het ontwerp te verbeteren.

g. De bewaring van stukken

Op basis van artikel 18 van het ontwerp dienen de kennisgevingen met betrekking tot de zestal integriteitsonderzoeken, de schriftelijke verklaringen inhoudende zakelijke belangen en nevenfuncties en overige stukken te worden ingediend bij de griffier. De griffier houdt een register bij van de ingediende documenten. De Raad heeft in de praktische toepassing van de Landsverordening integriteitbevordering ministers gemerkt dat er veel onduidelijkheid bestaat over; wie welke gegevens dient in te dienen bij de griffier, hoe de overdracht van gegevens tussen de verschillende instanties dient te geschieden en wanneer sprake is van afdoening van stukken. De Raad is van oordeel dat artikel 18, eerste lid, van het ontwerp geen verbetering in dit opzicht inhoudt. Tevens is niet duidelijk wat er dient te gebeuren met het afschrift als bedoeld in artikel 9, vijfde lid, van het ontwerp. De Raad adviseert artikel 18, eerste lid van het ontwerp te verduidelijken.

h. Kennisgevingen tijdens en na beëindiging van de ambtsperiode

Op basis van artikel 17 van het ontwerp zal de minister een schriftelijke verklaring bij het einde van de ambtsperiode dienen in te leveren indien zich gedurende zijn ambtstermijn wijzigingen hebben voorgedaan ten opzichte van hetgeen de kandidaat aan het begin van de ambtstermijn heeft verklaard.

Uit artikel 17 blijkt echter niet dat wijzigingen met betrekking tot de zakelijke belangen, nevenfuncties en nevenwerkzaamheden van het gezin eveneens van belang zijn. De Raad vraagt hiervoor de aandacht en adviseert tevens de laatste zin van artikel 14, derde lid, van het ontwerp nader te verklaren.

3. Strafrechtelijke sanctionering

Op basis van artikel 23 van het ontwerp wordt de kabinetsformateur strafrechtelijk gesanctioneerd met een gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren indien de kabinetsformateur in strijd met artikel 7 of artikel 12 een voordracht tot benoeming heeft gedaan of bevordert. De Raad is van oordeel dat niet duidelijk uit het ontwerp kan worden afgeleid of de kabinetsformateur in strijd met artikel 7 of artikel 12 van het ontwerp heeft gehandeld. De artikelen zijn hiervoor te onduidelijk.

Het tweede lid, van artikel 12 bepaalt dat de kabinetsformateur geen voordracht tot benoeming mag doen of bevorderen indien hij zich niet kan verenigen met de afspraken genoemd in het eerste lid. Naar de mening van de Raad is het ondoenlijk te bewijzen dat een kabinetsformateur een voordracht heeft gedaan of heeft bevordert waarmee hij zich niet kan verenigen. Het ontwerp maakt bovendien niet duidelijk wat onder een voordracht of een bevordering van een voordracht dient te worden verstaan.

Artikel 7 gebiedt de kabinetsformateur geen voordracht tot benoeming te doen of bevorderen indien die zich niet verdraagt met de uitkomst van enig onderzoek als bedoeld in artikel 2, eerste lid van het ontwerp. Afgezien van de onderdelen a tot en met f van het eerste lid, van artikel 7 geeft het ontwerp niet aan wanneer een voordracht zich niet verdraagt met enig

onderzoek. Derhalve zal niet in alle gevallen duidelijk zijn of de kabinetsformateur in strijd met artikel 7 een voordracht heeft gedaan of bevordert. Uit hoofde van het legaliteitsbeginsel en het lex certa-vereiste dienen strafrechtelijke gehandhaafde gedragsnormen duidelijk en nauwkeurig te zijn geformuleerd.

4. Overige opmerkingen van wetstechnische en redactionele aard

De Raad adviseert de inwerkingtredingsbepaling van het ontwerp te wijzigen in overeenstemming met Ar 135, derhalve rekening houden met de termijn waarbinnen de Ombudsman een zaak aanhangig kan maken bij het Constitutioneel Hof.

De Raad adviseert het verschil tussen artikel 10, derde lid en artikel 10, vijfde lid van het ontwerp nader toe te lichten.

In de bijlage zijn overige opmerkingen van redactionele en wetstechnische aard vermeld. Deze opmerkingen worden geacht integraal deel uit te maken van het onderhavige advies.

5. Conclusie

De Raad adviseert de Staten om rekening te houden met de opmerkingen in dit advies.

Aldus vastgesteld in de vergadering van de Raad van dinsdag 5 april 2016.

De Secretaris

De Vice-voorzitter

Dhr. mr. A.G. Baly

Mevr. mr. drs. M.C.C. Brooks-Salmon

BIJLAGE bij het advies d.d. 5 april 2016, RvA no. SM-01-16-ILV

Opmerkingen van redactionele en wetstechnische aard

Het ontwerp en de toelichting bevatten een aantal wetstechnische en redactionele onvolkomenheden. De Raad geeft de volgende niet-limitatieve voorbeelden.

Het ontwerp:

- Het is de Raad niet duidelijk waarom artikel 16 van het ontwerp verwijst naar artikel 13, derde lid, en artikel 14, tweede, en vierde lid van het ontwerp.
- De verwijzingen in artikel 4, eerste lid, van het ontwerp naar artikel 2, eerste lid, en artikel 3, tweede lid, van de Landsverordening Veiligheidsdienst Sint Maarten zijn onjuist.
- In artikel 4, tweede lid, van het ontwerp wordt abusievelijk verwezen naar artikel 2 eerste lid, van de Landsverordening Veiligheidsdienst Sint Maarten in plaats van naar de Raad vermoedt, artikel 3, eerste lid, onderdeel a.
- In artikel 28 van het ontwerp en de toelichting wordt verwezen naar de regelgeving van Curaçao in plaats van de regelgeving van Sint Maarten.
- De Raad adviseert om in de overwegingen van het ontwerp melding te maken van artikel 101 van de Staatsregeling conform Aanwijzing 93 van de Aanwijzingen voor de regelgeving.
- De Raad adviseert om in overeenstemming met Ar 46, van de persoonsaanduidingen te gebruiken die zowel mannen als vrouwen omvatten.
- De Raad adviseert in de overwegingen van het ontwerp het woord 'Vastgesteld' zonder hoofdletter te schrijven, en daarna het lidwoord 'de' in te voegen.
- Het woord 'terzake' dient zowel in het ontwerp als in de toelichting als twee aparte woorden te worden geschreven.
- De Ministerpresident dient in artikel 14, eerste lid, van het ontwerp met een verbindingsstreepje geschreven te worden.

De toelichting:

- In het algemeen deel van de toelichting wordt abusievelijk verwezen naar de onschendbaarheid van de Gouverneur in artikel 28, derde lid, van de Staatsregeling in plaats van artikel 32, tweede lid, van de Staatsregeling.
- Onder het kopje "Financiële gevolgen" wordt verwezen naar de Algemene Rekenkamer terwijl dit orgaan geen taak door het ontwerp krijgt toegewezen.
- In het eerste tekstblok van het algemeen deel van de toelichting wordt verwezen naar staatssecretarissen. De Raad adviseert deze verwijzing te verwijderen omdat Sint Maarten geen staatssecretarissen kent.
- In de toelichting bij artikel 1 van het ontwerp wordt abusievelijk verwezen naar het medisch onderzoek in artikel 1, onder e, in plaats van artikel 2, eerste lid, onder e. Dit gedeelte van de toelichting is beter op zijn plaats in de toelichting bij artikel 2.
- In de toelichting bij artikel 7 wordt het woord 'ligt' eenmaal te veel gebruikt.
- De laatste alinea van de toelichting bij artikel 23 is beter op zijn plaats bij de toelichting op artikel 24.

Parliament of Sint Maarten

Staten van Sint Maarten

Aan de Raad van Advies
T.a.v. Vice-Voorzitter mw. mr M.C.C. Brooks-Salmon
p/a E. Camille Richardson Street # 13
Philipsburg

US/045/2015-2016

Philipsburg, 21 januari 2016

Betreft: Initiatiefontwerplandsverordening
houdende regels betreffende de integriteit
van (kandidaat-)ministers

Geachte Vicevoorzitter,

Middels deze bied ik u ingevolge artikel 85, derde lid, van de Staatsregeling van Sint Maarten aan de Initiatiefontwerplandsverordening houdende regels betreffende de integriteit van (kandidaat-)ministers, zoals door het lid Van Hugh C. de Weever is ingediend.

S.A. Wegcot-Williams
Voorzitter der Staten

Staten van Sint Maarten
Zittingsjaar 2015-2016-085
No. 1

STATEN VAN SINT MAARTEN	
Ingek. 20 JAN 2016	
Volgnr.	15/434 115-16
Par.	29 VEG

Landsverordening van de

Wijziging van de
Landsverordening houdende
regels betreffende de integriteit
van (kandidaat-)ministers
(landsverordening integriteit
(kandidaat-)ministers)

Aanbieding

No. 1

Gebruikmakende van het recht van de Staten, zoals vastgesteld in artikel 85, eerste lid, van de Staatsregeling van Sint Maarten, bieden ondergetekende hierbij Uw College ter goedkeuring aan een ontwerplandsverordening tot wijziging van de Landsverordening Houdende regels betreffende de integriteit van (kandidaat-)ministers (landsverordening integriteit (kandidaat-)ministers).

Philipsburg, 20 Januari 2016

De indiener,

Van Hugh Cornelius de Weever

Staten van Sint Maarten
Zittingsjaar 2015-2016-085
No. 2

LANDSVERORDENING

van de Wijziging van de

Landsverordening houdende regels betreffende de integriteit van (kandidaat-)ministers
(landsverordening integriteit (kandidaat-)ministers)

No. ONTWERP

IN NAAM VAN DE KONING!

De gouverneur van Sint Maarten,

In overweging genomen hebbende:

voor de democratische verantwoording en de zorgvuldigheid van het benoemingsproces voor ministers is het van belang om zo groot mogelijke transparantie te bieden ten aanzien van de procedures die worden gevolgd bij de beoordeling van kandidaat-ministers, alvorens een voordracht tot benoeming wordt gedaan. Dat is ook in het belang van de politieke partijen en fracties die bij het selectieproces van hun politieke groepering betrokken zijn en van de kandidaten zelf, die immers vooraf dienen te weten welke onderwerpen in elk geval aan de orde komen en welke criteria daarbij worden toegepast. Het onderhavige ontwerp beoogt die transparantie te bieden en daarmee een basis te leggen voor de beoordeling van de benoembaarheid van ministers in relatie tot integriteitsaspecten, onverminderd de in de Staatsregeling opgenomen regeling voor de incompatibiliteiten;

Heeft de Raad van Advies gehoord, met gemeen overleg der Staten,
Vastgesteld onderstaande landsverordening:

Hoofdstuk 1. Begripsbepaling

Artikel 1

In deze landsverordening en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

a.	gezinsleden:	echtgenoot of partner, alsmede minderjarige kinderen, pleeg- en stiefkinderen die tot het gezinsverband van de kandidaat, dan wel de minister behoren;
b.	griffier:	de vestigingsgriffier van de vestiging in Sint Maarten van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curacao en Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba;

- c. kabinetsformateur: degene die door de Gouverneur is belast met onderzoek dat verwacht wordt te leiden tot de voordracht tot benoeming van ministers, dan wel de minister-president indien het de tussentijdse vervanging van een minister betreft;
- d. kandidaat: degene ten aanzien van wie het voornemen bestaat tot de voordracht tot benoeming als minister;
- e. minister: de minister en de gevolmachtigde minister, tenzij uit het verband anderszins blijkt;
- f. nevenfunctie: elke functie, betaald of onbetaald, die naast het ambt van minister wordt uitgeoefend;
- g. nevenwerkzaamheid: een werkzaamheid naast het hoofdberoep, welke niet als beroep is aan te merken;
- h. partner: degene met wie de minister, dan wel de kandidaat, ten tijde van zijn ministerschap, dan wel ten tijde van zijn benoemingsvoordracht een gezamenlijke huishouding voert;
- i. zakelijke belangen: alle rechten – direct of indirect – die iemand heeft op opbrengsten uit ondernemingen;

Hoofdstuk 2. Onderzoek vanwege de kabinetsformateur vóór benoeming

Artikel 2

1. Voordat een kandidaat voor het ambt van minister wordt voorgedragen voor benoeming worden ten aanzien van de betrokkene met diens schriftelijke toestemming in elk geval de volgende onderzoeken verricht:
 - a. een justitieel onderzoek;
 - b. een staatsveiligheidsonderzoek;
 - c. een fiscaal onderzoek;
 - d. een onderzoek naar ongebruikelijke transacties;
 - e. een medisch onderzoek, mede omvattende een onderzoek naar het gebruik van bij de Opiumlandsverordening 1960 verboden middelen;
 - f. een onderzoek door de kabinetsformateur naar aanleiding van de aan hem verstrekte gegevens, bedoeld in artikel 9, alsmede naar andere, bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, vast te stellen gegevens.
2. Het verzoek tot de uitvoering van de in het eerste lid bedoelde onderzoeken wordt gedaan door de kabinetsformateur. De uitkomst van de onderzoeken wordt aan hem en aan de Gouverneur medegedeeld.
3. Indien de kabinetsformateur tevens kandidaat is, wordt het verzoek tot de uitvoering van de in het eerste lid bedoelde onderzoeken gedaan door de ondervoorzitter van de Raad van Advies. De uitkomst van de onderzoeken wordt aan de ondervoorzitter van de Raad van Advies en aan de Gouverneur medegedeeld.
4. Voordat een persoon voor de functie van kabinetsformateur wordt aangewezen, wordt ten aanzien van de betrokkene met diens schriftelijke

toestemming een justitieel onderzoek en een staatsveiligheidsonderzoek verricht.

5. Het verzoek tot de in het vierde lid genoemde onderzoeken wordt gedaan door de ondervoorzitter van de Raad van Advies; de uitkomst van de onderzoeken wordt aan de ondervoorzitter van de Raad van Advies en aan de Gouverneur meegedeeld.

Artikel 3

Het justitieel onderzoek wordt verricht door de procureur-generaal. Hij verstrekt de informatie, voor zover aanwezig, uit het strafregister en het strafkaartensysteem van de justitiële documentatiedienst die op de desbetreffende kandidaat betrekking heeft. Tevens verstrekt de procureur-generaal een verklaring waaruit blijkt of de kandidaat al dan niet verdachte is of is geweest in een lopend of afgesloten strafrechtelijk onderzoek terzake van een misdrijf, tenzij het belang van dat onderzoek zich daartegen verzet.

Artikel 4

1. Het staatsveiligheidsonderzoek wordt verricht door het hoofd van de Veiligheidsdienst Sint Maarten. Hij verstrekt de informatie uit de bestanden van die dienst, indien aanwezig, die op de desbetreffende kandidaat betrekking heeft en die door die dienst is verzameld ter uitvoering van de artikelen 2, eerste lid, en 3, eerste en tweede lid, van de Landsverordening Veiligheidsdienst Sint Maarten, tenzij het belang van de staatsveiligheid zich daartegen verzet.
2. De kabinetsformateur, dan wel de ondervoorzitter van de Raad van Advies indien het de kandidatuur van de kabinetsformateur betreft, verzoekt het hoofd van de Veiligheidsdienst Sint Maarten een verdergaand onderzoek naar de desbetreffende kandidaat, uitsluitend indien een ernstig vermoeden bestaat dat de bescherming van de belangen, bedoeld in artikel 2. Eerste lid, van de Landsverordening Veiligheidsdienst Sint Maarten, wordt bedreigd.

Artikel 5

1. Het fiscaal onderzoek wordt verricht door de Inspecteur der Belastingen. Hij verstrekt een algemeen oordeel over het fiscale gedrag over de afgelopen vijf jaar van de desbetreffende kandidaat en maakt melding van eventuele omstandigheden die van belang kunnen zijn voor de integriteit van de beoogde ambtsuitoefening. Daarbij wordt tevens opgave verstrekt van het inkomen en, voorzover bekend, de vermogensbestanddelen van de kandidaat.
2. Voor zover de kandidaat voorafgaande aan zijn kandidaatstelling werkgever is, wordt tevens een fiscaal onderzoek verricht door de Directeur van de Sociale- en ZiektekostenVerzekeringen voor het land St. Maarten. Hij verstrekt een algemeen oordeel over het premie gedrag over de afgelopen vijf jaar en maakt melding van eventuele omstandigheden die van belang kunnen zijn voor de integriteit van de beoogde ambtsuitoefening.
3. Het fiscaal onderzoek omvat tevens een onderzoek door de Ontvanger der Belastingen. Hij verstrekt een algemeen oordeel over betalingsgedrag

terzake van belastingen en premies over de afgelopen vijf jaar en maakt melding van eventuele omstandigheden die van belang kunnen zijn voor de integriteit van de beoogde ambtsuitoefening.

4. Het fiscaal onderzoek kan leiden tot het treffen van voorzieningen, die de instemming behoeven van de Inspecteur der Belastingen, de Directeur van de Sociale Verzekeringsbank, dan wel de Ontvanger der Belastingen.
5. Het eerste tot en met vierde lid is van overeenkomstige toepassing ten aanzien van ondernemingen waarin de kandidaat een aanmerkelijk belang of een meerderheidsbelang heeft.

Artikel 6

Het onderzoek naar ongebruikelijke transacties wordt verricht door het hoofd van het Meldpunt ongebruikelijke transacties. Hij verstrekt de informatie, voorzover aanwezig, bedoeld in artikel 6 van de Landsverordening melding ongebruikelijke transacties, die op de desbetreffende kandidaat betrekking heeft.

Artikel 7

1. De kabinetsformateur doet of bevordert geen voordracht tot de benoeming van een kandidaat, indien die zich niet verdraagt met de uitkomst van enig in artikel 2, eerste lid, bedoeld onderzoek en voorts indien de kandidaat:
 - a. is veroordeeld wegens misdrijf;
 - b. verdachte is in een lopend strafrechtelijk onderzoek terzake van een misdrijf;
 - c. of een bedrijf waarvan hij als eigenaar kan worden aangemerkt of waarin hij een meerderheidsbelang heeft surséance van betaling heeft verkregen of in staat van faillissement is verklaard;
 - d. niet of niet tijdig een regeling treft om zijn zakelijke belangen op afstand te zetten dan wel nalaat zijn nevenfuncties en nevenwerkzaamheden op te geven;
 - e. geen regeling betreffende de betaling van belastingen of premies heeft getroffen of een zodanige regeling niet of niet volledig is nagekomen;
 - f. bij de Opiumlandsverordening 1960 verboden middelen gebruikt.
2. Indien een kandidaat niet wordt voorgedragen tot benoeming als minister, deelt de kabinetsformateur hem dit zo spoedig mogelijk schriftelijk mee onder vermelding van de reden daarvan.

Artikel 8

1. De resultaten van de onderzoeken, bedoeld in artikel 2, eerste lid, en de inhoud van gesprekken en correspondentie tussen de kabinetsformateur en de kandidaat, zijn vertrouwelijk. Over de inhoud daarvan worden, behalve aan de Gouverneur, geen mededelingen gedaan.
2. De kabinetsformateur zendt aan de Gouverneur een overzicht van de wijze waarop invulling is gegeven aan het bepaalde in artikel 10, eerste en tweede lid.
3. De resultaten van de onderzoeken, bedoeld in artikel 2, derde lid, en de inhoud van gesprekken en correspondentie tussen de ondervoorzitter van de Raad van Advies en de kabinetsformateur, die tevens kandidaat is, zijn

vertrouwelijk. De tweede volzin van het eerste lid is van overeenkomstige toepassing.

4. De resultaten van de onderzoeken, bedoeld in artikel 2, vierde lid, en de inhoud van gesprekken en correspondentie tussen de Gouverneur en de kandidaat voor de functie van kabinetsformateur zijn vertrouwelijk.

Hoofdstuk 3. Schriftelijke verklaringen en kennisgevingen vóór benoeming

Artikel 9

1. De kandidaat en zijn gezinsleden dienen ieder bij de kabinetsformateur een schriftelijke verklaring in, overeenkomstig het door de minister van Algemene Zaken bij ministeriële regeling met algemene werking vast te stellen model, ten aanzien van hun zakelijke belangen, nevenfuncties en nevenwerkzaamheden.
2. De kandidaat en zijn gezinsleden zijn ieder voor zich gehouden de in het eerste lid bedoelde schriftelijke verklaring naar waarheid duidelijk, stellig, volledig en zonder voorbehoud in te vullen en te ondertekenen.
3. De schriftelijke verklaring, bedoeld in het eerste lid, moet in ieder geval het volgende behelzen:
 - a. een nauwkeurige omschrijving van de zakelijke belangen en de overige vermogensbestanddelen, onder vermelding van zowel de activa als de passiva;
 - b. een nauwkeurige omschrijving van de aard van de nevenfuncties en nevenwerkzaamheden;
 - c. de vermelding van de aard en de omvang van met de nevenfuncties en nevenwerkzaamheden mogelijk verbonden voordelen, in welke vorm dan ook.
4. Ter zake van vermogensbestanddelen, uitgezonderd onroerende zaken, die niet een drempelwaarde van NAF. 20.000,- te boven gaan, behoeft geen opgave te worden gedaan.
5. Het eerste lid is niet van toepassing op een opnieuw te benoemen kandidaat die aan het einde van een voorafgaande ambtsperiode overeenkomstig artikel 17 een schriftelijke verklaring heeft ingediend mits geen wijzigingen daarin moeten worden aangebracht. In het geval dat geen wijzigingen in de schriftelijke verklaring moeten worden aangebracht, verzoekt de kabinetsformateur de griffier een afschrift van de eerder ingediende verklaring aan hem toe te zenden.

Artikel 10

1. De kandidaat is gehouden zijn zakelijke belangen op afstand te zetten en zijn nevenfuncties en nevenwerkzaamheden neer te leggen.
2. De gezinsleden van de kandidaat zijn gehouden indien zich naar het oordeel van de kabinetsformateur ongewenste vereniging van zakelijke belangen, nevenfuncties of nevenwerkzaamheden voordoet deze zakelijke belangen op afstand te zetten en de desbetreffende nevenfuncties of nevenwerkzaamheden neer te leggen.

3. De kabinetsformateur kan over de te nemen beslissing, bedoeld in het tweede lid, advies inwinnen van de ondervoorzitter van de Raad van Advies. Het advies wordt zo spoedig mogelijk uitgebracht, doch uiterlijk binnen een week na ontvangst van het verzoek van de kabinetsformateur. Dit advies wordt tevens aan de Gouverneur in afschrift gezonden.
4. De kandidaat en de gezinsleden van de kandidaat dienen zo spoedig mogelijk nadat zij voorzieningen hebben getroffen voor het op afstand zetten van hun zakelijke belangen, bedoeld in het eerste en tweede lid, een nieuwe schriftelijke verklaring als bedoeld in artikel 9, eerste lid, in bij de kabinetsformateur. Artikel 9, tweede lid tot en met het vijfde lid, is van overeenkomstige toepassing.
5. Indien de kabinetsformateur kandidaat is voor de benoeming tot minister, is hij voor de toepassing van dit artikel te zijner aanzien bevoegd het advies in te winnen van de ondervoorzitter van de Raad van Advies. Dit advies wordt tevens aan de Gouverneur in afschrift gezonden.

Artikel 11

Bij de beslissing, bedoeld in artikel 10, tweede lid, geldt dat elke mogelijke schijn voorkomen dient te worden dat de desbetreffende zakelijke belangen, nevenfuncties of afbreuk zouden kunnen doen aan een objectieve en onpartijdige besluitvorming of zouden kunnen leiden tot onwenselijke vermenging van belangen bij de uitoefening van het ambt van minister.

Artikel 12

1. De afspraken, voorzover van toepassing, betreffende het op afstand zetten van de zakelijke belangen en de regeling betreffende de betaling van belastingen of premies worden door de kandidaat en zijn gezinsleden schriftelijk vastgelegd en overhandigd aan de kabinetsformateur en de Gouverneur.
2. Onverminderd het bepaalde in artikel 7, doet of bevordert de kabinetsformateur geen voordracht tot benoeming, indien hij zich niet kan verenigen met de in het eerste lid bedoelde afspraken.
3. De afspraken worden door de kandidaat of, na zijn benoeming, door de minister ten uitvoer gebracht binnen een door de formateur te bepalen termijn doch uiterlijk binnen 3 maanden na de benoeming.

Hoofdstuk 4. Schriftelijke verklaringen en kennisgevingen tijdens en na beëindiging van de ambtsperiode

Artikel 13

1. De minister stelt de minister-president onverwijld in kennis van feiten of omstandigheden die zich na zijn aanvaarding van het ambt van minister hebben voorgedaan en waarmede in het kader van de onderzoeken, bedoeld in artikel 2, bij zijn kandidaatstelling rekening zou zijn gehouden indien die feiten of omstandigheden op dat tijdstip bekend zouden zijn geweest.

2. Onder feiten of omstandigheden, bedoeld in het eerste lid, wordt mede verstaan:
 - a. het geval dat de minister in het huwelijk treedt of een samenlevingsrelatie aangaat;
 - b. het geval van beëindiging van een huwelijk of samenlevingsrelatie;
 - c. het ontstaan van een verplichting tot het doen van opgave overeenkomstig artikel 9, eerste lid, ten aanzien van een gezinslid waarvoor vóór de aanvaarding van de betrekking als minister die verplichting niet bestond;
 - d. het ontstaan van zakelijke of persoonlijke belangen door erfrecht, giften en andere inkomstenbronnen;
 - e. andere bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, aan te wijzen gevallen.
3. Artikel 10 is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 14

1. De minister legt tijdens zijn ambtsperiode het voornemen van zijn gezinsleden, tot het verwerven van zakelijke belangen en het aanvaarden van nevenfuncties of nevenwerkzaamheden door middel van een schriftelijke verklaring voor aan de minister-president.
2. De gezinsleden van de minister zijn desverlangd gehouden de inlichtingen aan hem te verstrekken die hij redelijkerwijs nodig heeft voor het invullen van de schriftelijke verklaring.
3. De desbetreffende gezinsleden zijn gehouden, indien naar het oordeel van de minister-president ongewenste vereniging van belangen, nevenfuncties of nevenwerkzaamheden als bedoeld in het eerste lid dreigt, de benodigde voorzieningen in zijn vermogensbeheer te treffen of de desbetreffende nevenfunctie of nevenwerkzaamheid niet te aanvaarden. De vorige volzin is van overeenkomstige toepassing op de gezinsleden van de minister.
4. Artikel 10 is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 15

1. Tijdens zijn ambtsperiode gaat de minister geen zakelijke belangen aan, aanvaardt geen nevenfuncties en verricht geen nevenwerkzaamheden.
2. De minister maakt, behoudens voorafgaande schriftelijke goedkeuring van de minister-president, tijdens zijn ambtsperiode geen afspraken over het aanvaarden van toekomstige functies. Een verzoek om goedkeuring wordt door de minister schriftelijk ingediend bij de minister-president.

Artikel 16

1. Indien de minister handelt in strijd met het bepaalde in de artikelen 5, vierde lid, 13, eerste en derde lid, 14, eerste, tweede en vierde lid, of 15, eerste lid, geeft de minister-president daarvan onverwijld kennis aan de Staten.

2. Indien de minister tevens minister-president is, wordt de in het vorige lid bedoelde kennisgeving gedaan door de vice-minister-president.
3. Indien de minister als verdachte wordt aangemerkt in een lopend strafrechtelijk onderzoek terzake van een misdrijf dient hij met onmiddellijke ingang zijn ontslag in bij de Gouverneur.

Artikel 17

1. Indien zich gedurende zijn ambtsperiode wijzigingen hebben voorgedaan ten aanzien van hetgeen door hem met toepassing van het bepaalde in artikel 9 is verklaard, dient de gewezen minister een schriftelijke verklaring in ten aanzien van die wijzigingen, volgens een door de Minister van Algemene Zaken bij ministeriële regeling met algemene werking vast te stellen model.
2. De gewezen minister dient de in het eerste lid bedoelde verklaring in bij de minister president binnen dertig dagen volgende op de dag waarop hij ophoudt minister te zijn.
3. Artikel 9, tweede tot en met het vijfde lid, is van overeenkomstige toepassing.

Hoofdstuk 5. De bewaring van schriftelijke verklaringen en kennisgevingen en overige Stukken

Artikel 18

1. De kennisgevingen met betrekking tot de in artikel 2, eerste lid, bedoelde onderzoeken, de schriftelijke verklaringen, bedoeld in artikel 9, eerste lid, artikel 10, vierde lid, artikel 13, eerste lid, artikel 14, eerste lid, en artikel 17, eerste lid, de verzoeken en goedkeuringen, bedoeld in artikel 15, alsmede alle stukken, die betrekking hebben op die kennisgevingen, verklaringen, verzoeken en goedkeuringen, worden, voor zover van toepassing, door de kabinetsformateur, dan wel de minister-president, dan wel de ondervoorzitter van de Raad van Advies, na afdoening daarvan ingediend bij de griffier.
2. De griffier bewaart alle in het eerste lid bedoelde documenten voor de duur van vijf jaar, gerekend vanaf de datum waarop de betrokken minister ophoudt minister of gevolmachtigde minister te zijn.
3. De griffier vernietigt alle op de betrokken minister betrekking hebbende documenten na verloop van de bewaartermijn, bedoeld in het tweede lid. Van de vernietiging wordt procesverbaal opgemaakt.
4. Met betrekking tot het bewaren en vernietigen van de documenten, bedoeld in het eerste lid, kunnen door de Minister van Algemene Zaken en de Minister van Justitie gezamenlijk bij ministeriële regeling met algemene werking nadere regels worden gesteld.
5. Het bepaalde in het eerste lid is niet van toepassing op de kennisgevingen met betrekking tot de in artikel 2, eerste lid, bedoelde onderzoeken en de schriftelijke verklaringen, bedoeld in artikel 9, eerste lid, indien de kandidaat niet wordt benoemd tot minister. Alsdan worden de desbetreffende documenten door de kabinetsformateur, dan wel de minister-president, na afdoening vernietigd. Van de vernietiging wordt procesverbaal opgemaakt dat wordt bewaard bij de griffier.

Artikel 19

1. De griffier houdt een register van de overeenkomstig artikel 18, eerste lid, ingediende documenten.
2. Het register bevat in ieder geval de volgende gegevens:
 - a. de datum van ontvangst van de documenten, bedoeld in artikel 18, eerste lid, en de naam van de minister;
 - b. de datum waarop de documenten, bedoeld in artikel 17, eerste lid, zijn vernietigd.
3. Het register bevat voorts slechts gegevens die noodzakelijk zijn voor het doel waarvoor het is aangelegd.
4. Bij landsbesluit wordt een reglement voor het register vastgesteld. De Minister van Justitie draagt zorg voor de juiste werking ervan.

Artikel 20

1. De griffier treft maatregelen ter beveiliging van de in het register opgenomen gegevens. Deze maatregelen houden ten minste voorzieningen in tegen:
 - a. beschadiging of verloren gaan van de gegevens als gevolg van brand of andere calamiteiten dan wel als gevolg van kwaadwillige handelingen of onachtzaamheid van derden of eigen medewerkers;
 - b. onbevoegde wijziging van de gegevens;
 - c. ontvreemding van de gegevens;
 - d. kennisneming van de gegevens door onbevoegden.
2. Door de Minister van Algemene Zaken kunnen in overeenstemming met de Minister van Justitie aanwijzingen worden geven omtrent de beveiliging van het register.

Hoofdstuk 6. Besluitvorming

Artikel 21

1. De minister neemt in de vergaderingen van de Raad van Ministers geen deel aan de besluitvorming over:
 - a. zakelijke belangen die hij op grond van artikel 10, eerste lid, op afstand heeft gezet, en;
 - b. zaken die de belangen raken van zijn gezinsleden, zijn bloed- of aanverwanten tot en met de derde graad of die van zijn echtgenoot of partner.
2. De minister draagt een te zijner beslissing staande zaak, indien een geval als bedoeld in het eerste lid zich voordoet, aan de Raad van Ministers voor besluitvorming over, waarbij de minister is uitgesloten van deelname aan die besluitvorming.
3. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing op de gevolmachtigde minister voor wat betreft het uitbrengen van een raadgevende stem in de Raad van Ministers ten aanzien van onderwerpen welke tot zijn bemoeienis behoren. De gevolmachtigde minister onthoudt zich tevens van het

uitbrengen van advies aan de minister-president, indien een geval als bedoeld in het eerste lid zich voordoet.

Hoofdstuk 7. Geheimhouding

Artikel 22

Onverminderd het bepaalde in artikel 8, is een ieder die betrokken is bij de uitvoering van deze landsverordening en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden, en voor wie niet reeds uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift ter zake van die gegevens een geheimhoudingsplicht geldt, verplicht tot geheimhouding daarvan, behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift hem tot bekendmaking verplicht of uit zijn taak bij de uitvoering van deze landsverordening de noodzaak tot bekendmaking voortvloeit.

Hoofdstuk 8. Strafbepalingen

Artikel 23

De kabinetsformateur die handelt in strijd met de artikelen 7, eerste lid, of artikel 12 wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren.

Artikel 24

De minister die handelt in strijd met artikel 12, derde lid, artikel 15 of artikel 21, alsmede de gewezen minister die niet voldoet aan de in artikel 17 gestelde verplichting wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie jaren.

Artikel 25

De kandidaat en het gezinslid van de kandidaat dat op grond van art 9 eerste en tweede lid, gehouden is inlichtingen te verstrekken en daarbij in strijd met bedoelde gehoudenheid inlichtingen in strijd met de waarheid geeft of iets verzwijgt wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren.

Artikel 26

1. Degene die de bij artikel 8, eerste en derde lid, en 22 opgelegde geheimhouding opzettelijk schendt, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren of geldboete van de derde categorie.
2. Geen vervolging heeft plaats dan op klacht van hem, te wiens aanzien de geheimhouding is geschonden.

Artikel 27

De in de artikelen 23 tot en met 26 bedoelde strafbare feiten zijn misdrijven.

Hoofdstuk 9. Slotbepalingen

Artikel 28

1. De Landsverordening integriteitsbescherming ministers¹ wordt ingetrokken.
2. Het Landsbesluit van de 10de februari 2010, no. 10/0385, betreffende de richtlijnen die worden gehanteerd bij de benoeming van ministers en staatssecretarissen², wordt ingetrokken.

Artikel 29

De Staten kunnen een wijziging van deze landsverordening alleen aannemen met ten minste twee derde meerderheid van het aantal zitting hebbende leden.

Artikel 30

Deze landsverordening treedt in werking met ingang van de datum van uitgifte van het Publicatieblad waarin de bekendmaking is geschied.

Artikel 31

Deze landsverordening wordt aangehaald als: Landsverordening integriteit (kandidaat-)ministers.

Gegeven te Philipsburg,

De Gouverneur van Sint Maarten

De Minister van Algemene Zaken

LANDSVERORDENING

van de Wijziging van de

Landsverordening houdende regels betreffende de integriteit van (kandidaat-)ministers
(landsverordening integriteit (kandidaat-)ministers)

MEMORIE VAN TOELICHTING

1. Algemeen

De regering beoogt met het ontwerp bestaande regelingen met betrekking tot de integriteitsbescherming van ministers en de gevolmachtigde minister in één regeling, bijeen te brengen, waar nodig gewijzigd, dan wel aangevuld. Daartoe zijn in het ontwerp bepalingen overgenomen uit de Landsverordening integriteitsbescherming ministers zoals die geldt voor benoemde ministers en (de bijlage bij) het Landsbesluit van 10 februari 2010, betreffende de regels die worden gehanteerd voorafgaand aan de benoeming van ministers en staatssecretarissen. Op die wijze ontstaat een algemene regeling betreffende de integriteitsbescherming van ministers en de gevolmachtigde minister, inhoudende regelingen ten aanzien van het integriteitsonderzoek voorafgaande aan de benoeming van ministers en de gevolmachtigde minister, de bescherming van hun integriteit gedurende de ambtsuitoefening en tenslotte regelingen met gelding die zich uitstrekt tot na de beëindiging van het ministerschap.

Binnen het Koninkrijk bestaan buiten het bovenstaande geen wettelijke regelingen met betrekking tot het onderhavige onderwerp, met de uitzondering van Curacao. In Nederland is het onderwerp voor de kabinetsformatie laatstelijk beschreven in een brief van de minister-president, minister van Algemene Zaken aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal van 20 december 2002, kamerstuk nr. 28 754. Zowel in het onderhavige ontwerp als in deze toelichting is daarbij zoveel mogelijk – vaak woordelijk – aansluiting gezocht.

Voor de democratische verantwoording en de zorgvuldigheid van het benoemingsproces voor ministers is het van belang om zo groot mogelijke transparantie te bieden ten aanzien van de procedures die worden gevolgd bij de beoordeling van kandidaat-ministers, alvorens een voordracht tot benoeming wordt gedaan. Dat is ook in het belang van de politieke partijen en fracties die bij het selectieproces van hun politieke groepering betrokken zijn en van de kandidaten zelf, die immers vooraf dienen te weten welke onderwerpen in elk geval aan de orde komen en welke criteria daarbij worden

toegepast. Het onderhavige ontwerp beoogt die transparantie te bieden en daarmee een basis te leggen voor de beoordeling van de benoembaarheid van ministers in relatie tot integriteitsaspecten, onverminderd de in de Staatsregeling opgenomen regeling voor de incompatibiliteiten.

Enkele van de criteria voor de beoordeling van de benoembaarheid van de ministers gelden eveneens voor de kabinetsformateur. Het gaat hier om het justitieel onderzoek en het staatsveiligheidsonderzoek. De kabinetsformateur dient minimaal van onbesproken gedrag te zijn. Aangezien de kabinetsformateur als taak heeft de samenstelling van een nieuw kabinet, waaronder het voordragen van kandidaat-ministers, komt hij in aanraking met veel vertrouwelijke informatie betreffende deze kandidaat ministers. Van de kabinetsformateur mag worden verwacht dat hij bovendien een dermate betrouwbare persoon is dat hij ten aanzien van deze vertrouwelijke informatie de nodige discretie betracht. Indien evenwel het voornemen bestaat ook de kabinetsformateur zelf als minister of minister-president te benoemen, worden ook ten aanzien van hem het desbetreffende onderzoeken verricht.

De criteria voor de beoordeling van de benoembaarheid zijn – naast een aantal met name geregelde onderzoeken – geen andere dan die ook gelden gedurende de ambtsuitoefening zelf. Die criteria gelden onder andere het verbod op zakelijke activiteiten, nevenfuncties en nevenwerkzaamheden. Voor het ambt van minister geldt dat dit dermate veel omvattend is dat daarvoor de volle inzet van de betrokkene wordt vereist. Bovendien moet iedere mogelijke schijn worden vermeden dat zakelijke belangen, nevenfuncties of andere nevenactiviteiten afbreuk zouden kunnen doen aan objectieve besluitvorming. In het ontwerp wordt geregeld, dat de kandidaat-minister er mee instemt dat hij afstand neemt van zijn zakelijke belangen en zijn nevenfuncties en nevenwerkzaamheden neerlegt.

Wat betreft de gezinsleden van de (kandidaat-)minister wordt in het ontwerp geregeld dat de beoordeling van de onwenselijkheid van nevenfuncties en – werkzaamheden en mogelijke onwenselijke verstrengeling van zakelijke belangen in handen wordt gelegd van de kabinetsformateur, dan wel de minister-president indien sprake is van tussentijdse vervanging van een minister. De enige mogelijkheid voor een zekere objectivering met betrekking tot de integriteit van die beslissing ligt in de overigens niet dwingend voorgeschreven mogelijkheid van een voorafgaand advies van de ondervoorzitter van de Raad van Advies.

Uiteraard zijn de bepalingen van dit ontwerp die betrekking hebben op de gevolmachtigde minister eveneens van toepassing op de plaatsvervangende gevolmachtigde minister.

De regering beoogt daarmee tegelijk de in artikel 28, derde lid, van de Staatsregeling van Sint Maarten geregelde onschendbaarheid van de Gouverneur als landsorgaan te beschermen. De benoeming van ministers en de gevolmachtigde minister is een autonome landsaangelegenheid. De verantwoordingsplicht van de kabinetsformateur, dan wel de minister president,

bestaat jegens de Staten. Wat de kabinetsformateur betreft wordt die afgelegd door de nieuw optredende minister-president.

De afzonderlijk geregelde onderzoeken ten aanzien van kandidaat-ministers betreffen hun justitiële en fiscale integriteit, alsmede een onderzoek naar ongebruikelijke transacties, het staatsveiligheidsonderzoek, een medisch onderzoek en het onderzoek door de kabinetsformateur naar aanleiding van de door de kandidaat-ministers en zijn eventuele gezinsleden te verstrekken informatie. De regeling komt in grote lijnen overeen met de praktijk binnen de landen van het Koninkrijk, zoals die bijvoorbeeld beschreven is in de hiervoor genoemde brief van de Nederlandse minister-president aan de Tweede Kamer de Staten-Generaal. Ook hier geldt ten aanzien van de benoembaarheid van kandidaten het uiteindelijke oordeel van de kabinetsformateur, dan wel de minister-president, met dien verstande dat in het ontwerp duidelijke criteria zijn vermeld op grond waarvan een kandidaat wel of niet als minister kan worden voorgedragen voor benoeming.

In gesprekken van de kabinetsformateur, dan wel de minister-president met kandidaat-ministers wordt ook overigens nagegaan of er enig beletsel is in het heden of het verleden van de kandidaat om het ambt waarvoor betrokkene kandidaat is te aanvaarden. De expliciete bepalingen van het ontwerp doen niets af aan de verantwoordelijkheid van de kandidaat om op eigen initiatief alle relevante feiten en omstandigheden in de gesprekken met de kabinetsformateur, dan wel de minister-president, ter sprake te brengen.

Indien zich bij een benoemde minister wijzigingen voordoen in de feiten of omstandigheden die gemeld behoorden te zijn indien daarvan reeds voor de benoeming sprake zou zijn geweest, dient de betrokkenen daarvan onverwijld mededeling te doen en wordt daarover geoordeeld op dezelfde wijze als gold voorafgaand aan de benoeming. Indien daartoe aanleiding bestaat, wordt een gewijzigde verklaring ingediend. Voor het geval een minister geen gevolg geeft aan de door de minister-president genomen beslissing, worden de Staten daarover geïnformeerd. Na beëindiging van het ministerschap wordt opnieuw een verklaring ingediend indien zich tijdens de ambtsperiode wijzigingen hebben voorgedaan ten aanzien van de vóór benoeming ingediende verklaring.

Hoewel hij een andere functie en positie heeft dan een minister, zijn uit een oogpunt van uniformiteit de regels over het op afstand zetten van zakelijke belangen en nevenfuncties ook van toepassing op de gevolmachtigde minister, zoals ook in de Staatsregeling zijn de onverenigbaarheden van ministers en gevolmachtigde ministers uniform geregeld.

In het ontwerp is op meerdere plaatsen de mogelijkheid van advisering voorzien door de ondervoorzitter van de Raad van Advies. Daartoe is een bevoegdheid opgenomen van de kabinetsformateur, dan wel de minister president, waardoor voor de ondervoorzitter van de Raad van Advies een daarmee corresponderende verplichting tot advisering ontstaat.

Het ontwerp voorziet in een regeling voor de bewaring en vernietiging van verklaringen en kennisgevingen.

In het ontwerp zijn voorts bepalingen opgenomen met betrekking tot de strafrechtelijke handhaving.

2. Financiële gevolgen

In dit ontwerp worden mede gelet op de onafhankelijke positie van de Raad van Advies en de Algemene Rekenkamer aanvullende adviserende taken opgedragen aan de ondervoorzitter, respectievelijk de voorzitter van deze organen.

Aan voornoemde taken zijn geen structurele kosten verbonden voor de organisatie van de Raad van Advies en voor het Land (de Griffie van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie). Voor zover in de begroting van het Land niet reeds rekening is gehouden met incidentele kosten die aan de taakuitoefening op grond van deze landsverordening zijn verbonden, zal hiervoor een incidentele dekking gevonden moeten worden.

3. Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

Bij de definitie van kabinetsformateur in onderdeel c. wordt gesproken over de verantwoordelijkheid van de minister-president in het geval van een tussentijdse vervanging van een minister. Met een tussentijdse vervanging wordt bedoeld op elke situatie waarbij in een kabinet een nieuwe minister aantreedt, bijvoorbeeld doordat een minister wordt vervangen door een minister van een andere partij die medeverantwoordelijkheid gaat dragen voor een kabinet, of doordat een minister in de plaats treedt van een minister die om welke reden dan ook (zoals verlies van vertrouwen, ziekte) met ontslag gaat.

Het medisch onderzoek, genoemd in artikel 1, onder e, zal in het algemeen niet meer omvatten dan een onderzoek en verklaring van de huisarts van de betrokkene waaruit blijkt dat er ten aanzien van de kandidaat uit psychisch en fysiek oogpunt geen bezwaren bestaan tegen het uitoefenen van de functie van minister, alsmede dat er geen sprake is van het gebruik van verboden verdovende of bedwelmende middelen.

Ingevolge artikel 1, onderdeel f, wordt onder "nevenfunctie" verstaan elke functie, betaald of onbetaald, die men naast het hoofdberoep (in casu minister) uitoefent, zoals directeur van een naamloze vennootschap.

Onder "nevenwerkzaamheid" wordt op grond van artikel 1, onderdeel g, verstaan een werkzaamheid naast het hoofdberoep die men niet als beroep kan aanmerken, zoals penningmeester van een sportvereniging.

Het begrip "zakelijke belangen" wordt in artikel 1, onderdeel i, omschreven als alle rechten - direct of indirect - die iemand heeft op opbrengsten uit ondernemingen. Het bezit van aandelen is een voorbeeld van een zakelijk belang.

Bij de omschrijving van "partner" in artikel 1, onderdeel h, is aangesloten bij de omschrijving in artikel 2, vierde lid, van de Landsverordening op de winstbelasting 1940 (P.B. 2002, no. 54). Dat een gezamenlijke huishouding gevoerd wordt, kan blijken uit de overlegging van een uittreksel uit het bevolkingsregister of een kopie van de samenlevingsovereenkomst. Een gezamenlijke huishouding wordt ook geacht aanwezig te zijn indien de minister en zijn levensgezel die ongehuwd samenwonen een woning hebben gekocht die als hoofdverblijf tot hun beschikking staat.

Artikel 2

In dit artikel is geregeld dat er voorafgaand aan de voordracht tot benoeming van een minister in elk geval een zestal onderzoeken moeten plaatsvinden: een justitieel onderzoek, een staatsveiligheidsonderzoek, een fiscaal onderzoek, een onderzoek ongebruikelijke transacties, een medisch onderzoek en een onderzoek naar de door de kandidaat en zijn gezinsleden verstrekte informatie.

In de aanhef van het eerste lid is vermeld dat er *in elk geval* een zestal onderzoeken moet plaatsvinden. Met de woorden 'in elk geval' wordt de mogelijkheid geboden dat de kabinetsformateur ook rekening kan houden met andere relevante informatie betreffende de kandidaat; indien er bijvoorbeeld aanwijzingen zijn dat er tegen de kandidaat, die tevens ambtenaar is, een disciplinair onderzoek loopt of indien het vermoeden bestaat dat een kandidaat onjuiste informatie omtrent bijvoorbeeld zijn diplomabezit heeft verstrekt, kan de kabinetsformateur hiernaar een onderzoek instellen.

Het initiatief tot deze onderzoeken wordt genomen door de kabinetsformateur.

Wanneer iemand zich kandidaat stelt voor het ministerschap impliceert dit in feite dat hij akkoord gaat met de daarvoor benodigde onderzoeken zoals bedoeld in artikel 2. Teneinde te bewerkstelligen dat de kandidaat zich hiervan ook terdege bewust is, is in het eerste lid voorgeschreven dat de onderzoeken plaatsvinden nadat de kandidaat zijn schriftelijke toestemming heeft verleend. Wellicht ten overvloede wordt erop gewezen dat, indien de kandidaat geen toestemming verleent, er geen onderzoeken kunnen plaatsvinden en hij dientengevolge niet tot minister kan worden voorgedragen.

De resultaten van de verschillende onderzoeken worden door de procureurgeneraal, het hoofd van de Veiligheidsdienst Sint Maarten, de Inspecteur der Belastingen, de Directeur van de Sociale Verzekeringsbank, de Ontvanger der Belastingen en het Hoofd van het meldpunt ongebruikelijke transacties aan de kabinetsformateur en aan de Gouverneur meegedeeld.

Bij het aanwijzen van een kabinetsformateur is de Gouverneur als landsorgaan gelegitimeerd door en handelt hij conform het gevoelen van de meerderheid van de Staten. Het spreekt dan ook vanzelf dat de uitkomsten van de onderzoeken, zoals in het eerste lid beschreven, tevens aan de Gouverneur te worden verstrekt.

De kabinetsformateur stelt iedere kandidaat-bewindspersoon de vraag of hij zich bewust is van de zware fysieke eisen die het ambt stelt en of hij zich daar

toe in staat acht. Aanvullend kan de kabinetsformateur de vraag stellen of betrokkene een medisch onderzoek nodig acht alvorens de functie te kunnen accepteren. Een medische keuring maakt in beginsel standaard geen onderdeel uit van de procedure, uitgezonderd het onderzoek naar het gebruik of misbruik van verdovende of bedwelmende middelen.

Ook ten aanzien van de fysieke geschiktheid van een kandidaat geldt dat het de verantwoordelijkheid van de betrokkene is om naar waarheid te antwoorden en zijn persoonlijke situatie, i.c. zijn gezondheid goed te beoordelen.

Artikel 3

Voor het justitieel onderzoek wordt in het justitieel documentatieregister nagegaan of er ten aanzien van de kandidaat strafrechtelijk relevante gegevens zijn. Het onderzoek betreft zaken die tot een strafrechtelijke veroordeling hebben geleid. Het justitieel onderzoek geschiedt door de procureur-generaal. Hij is belast met de dagelijkse leiding van de justitiële documentatiedienst, zoals die is geregeld in de Landsverordening op de justitiële documentatie en op de verklaringen omtrent het gedrag. De procureur-generaal verstrekt aan de kabinetsformateur de informatie, voor zover aanwezig, uit het strafregister en het strafkaartensysteem die op de desbetreffende kandidaat betrekking heeft. Voorts informeert de procureur-generaal de kabinetsformateur over de vraag of de kandidaat al dan niet verdachte is in het kader van een lopend strafrechtelijk onderzoek; daarbij is vermeld dat de procureur-generaal geen informatie hieromtrent behoeft te verstrekken indien dit het strafrechtelijk onderzoek zou kunnen belemmeren. Dit is bijvoorbeeld denkbaar in de situatie dat de kandidaat zelf nog niet door Justitie op de hoogte is gebracht van het feit dat een strafrechtelijk onderzoek naar hem wordt gedaan omdat hij met die wetenschap het onderzoek zou kunnen storen door bijvoorbeeld bewijsmateriaal te verbergen of te vernietigen.

Artikel 4

De bepaling met betrekking tot het staatsveiligheidsonderzoek door het hoofd van de Veiligheidsdienst Sint Maarten is in overeenstemming met de praktijk in de

andere landen van het Koninkrijk. Het desbetreffende onderzoek wordt op verzoek van de kabinetsformateur verricht en is in beginsel beperkt tot de informatie die bij de dienst reeds voorhanden is.

In tegenstelling tot de Raad van Advies is de regering van mening dat bestuurlijke functies zoals die van minister niet kunnen worden aangemerkt als vertrouwensfuncties. De regering volgt hiermee de terzake in Nederland geldende opvatting, zoals die is neergelegd in meergenoemde brief van de Nederlandse minister-president aan de Tweede Kamer.

Dit betekent dat in beginsel niet het – ingrijpende – onderzoek is voorgeschreven dat wordt gedaan bij vertrouwensfuncties. Slechts indien er sprake is van een ernstig vermoeden in de richting van de kandidaat dat het staatsveiligheidsbelang wordt bedreigd, verzoekt de kabinetsformateur aan de Veiligheidsdienst Sint Maarten een verdergaand onderzoek.

Bij het verrichten van een staatsveiligheidsonderzoek, bedoeld in het eerste lid, zijn de bepalingen van de Landsverordening Veiligheidsdienst Sint Maarten onverminderd van toepassing. Onverminderd het bepaalde in het tweede lid van dit artikel, kunnen resultaten van eventuele eerdere veiligheidsonderzoeken, bijvoorbeeld in verband met de vervulling van een vertrouwensfunctie door de betrokken kandidaat, deel uitmaken van de reeds aanwezige informatie in de bestanden van de Veiligheidsdienst Sint Maarten, zoals bedoeld in deze bepaling.

Indien een verzoek als bedoeld in het tweede lid wordt gedaan door de kabinetsformateur, wordt daarvan mededeling gedaan aan de zittende minister van Algemene Zaken.

Artikel 5

De door de Inspecteur der Belastingen, de Ontvanger en de Directeur van de Sociale- en ZiektekostenVerzekeringen voor het land St. Maarten te verstrekken informatie is in verband met de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, beperkt tot het geven van een algemeen oordeel over het fiscale gedrag van de desbetreffende kandidaat, waarbij melding wordt gemaakt van eventuele vanuit de fiscaliteit gezien risicovolle aspecten. Daarbij wordt tevens opgave verstrekt van het inkomen en de vermogensbestanddelen van de kandidaat. Het gaat hier om het verstrekken van de gegevens die bij de Belastingdienst cq. de Ontvanger cq. de Sociale- en ZiektekostenVerzekeringen voor het land St. Maarten bekend zijn; van belang is dat de betrokken instanties aan de hand van de bij hen bekende gegevens kunnen aangeven hoe de kandidaat is omgegaan met zijn aangifteverplichting, in hoeverre deze tijdig en correct was dan wel of er belangrijke inkomsten zijn verzwegen; ook het betalingsgedrag met betrekking tot belastingen en premies zal vermeld moeten worden.

De verstrekte informatie kan voor de kabinetsformateur aanleiding zijn om met de betrokken kandidaat een gesprek aan te gaan teneinde zo mogelijk voorzieningen te treffen die voorkomen dat de kandidaat tijdens zijn ambtsuitoefening in een kwetsbare of compromitterende situatie terecht komt.

Artikel 6

Een onderzoek in het kader van de Landsverordening melding ongebruikelijke transacties maakt eveneens deel uit van de werkzaamheden van de kabinetsformateur.

Jaarlijks leveren financiële instanties, zoals de banken, informatie aan het Meldpunt ongebruikelijke transacties (MOT). Aan de hand van bepaalde wettelijk vooraf vastgestelde objectieve en subjectieve indicatoren moeten deze instellingen ongebruikelijke transacties melden aan het MOT. Het gaat

hierbij om duizenden transacties per jaar. Het spreekt vanzelf dat het MOT niet al deze transacties direct kan onderzoeken. Het verzoek van de kabinetsformateur aan het MOT zal daarom inhouden dat het MOT de informatie betreffende de kandidaat-minister, voor zover aanwezig, uit het bestand van het MOT licht en analyseert ten einde te beziën of er sprake is van verdachte transacties. Indien dit het geval is, is het MOT ingevolge artikel 6 van genoemde landsverordening verplicht die te verstrekken aan de instanties en ambtenaren die met de opsporing en vervolging van misdrijven zijn belast.

Voor de duidelijkheid wordt erop gewezen dat het onderzoek van het MOT strikt genomen niet inhoudt dat het MOT aan de kabinetsformateur gegevens verstrekt uit de registers. Immers, artikel 4, vijfde lid, van de Landsverordening ongebruikelijke transacties verzet zich hiertegen. Waar het om gaat, is dat het MOT aan de kabinetsformateur mededeelt of er ten aanzien van de kandidaat sprake is van een vermoeden van misdrijf. Indien zulks het geval is, verstrekt het hoofd MOT deze informatie op grond van de Landsverordening ongebruikelijke transacties aan de procureur-generaal, voor zover hij dat nog niet heeft gedaan.

Met het onderhavige artikel 6 wordt bewerkstelligd dat het hoofd MOT deze informatie dus ook aanlevert aan de Gouverneur en de kabinetsformateur, dan wel aan de ondervoorzitter van de Raad van Advies indien de kabinetsformateur zelf kandidaat-minister is.

Artikel 7

Artikel 7 bepaalt uitdrukkelijk in welke gevallen een voordracht niet bevordert of gedaan kan worden. De beoordeling van deze vraag ligt naar aanleiding van de uitkomsten van de in artikel 2 genoemde onderzoeken ligt bij de kabinetsformateur. In het verlengde hiervan geldt dat hij op grond van artikel 23 strafrechtelijk aansprakelijk is indien hij in strijd met artikel 7 of artikel 12 een voordracht doet of een voordracht bevordert van een kandidaat die niet aan de voorwaarden voldoet.

Het is echter de minister-president die na benoeming verantwoordelijkheid aflegt aan de Staten bij gelegenheid van het eerste optreden van een nieuw kabinet in de vergadering van de Staten. Die verantwoordelijkheid geldt dan ook voor het optreden van de Gouverneur in het proces van de kabinetsformatie. Het is aan de Staten om die verantwoordelijkheid desgewenst te activeren.

In het tweede lid is voorgeschreven dat de kabinetsformateur het eventueel achterwege laten van een voordracht tot benoeming schriftelijk en gemotiveerd mededeelt aan de kandidaat. Er wordt op gewezen dat tegen een dergelijke beslissing geen beroep openstaat ingevolge de Landsverordening administratieve rechtspraak aangezien de kabinetsformateur geen bestuursorgaan is en de bedoelde mededeling aan de kandidaat geen beschikking is. Uiteraard kan de kandidaat zich desgewenst richten tot de gewone burgerlijke rechter.

Artikel 8

In dit artikel gaat het in de eerste plaats om de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de betrokken kandidaat minister. In artikel 22, jo. artikel 27, wordt de strafrechtelijke handhaving van die vertrouwelijkheid geregeld buiten de vergadering van de Staten. Voor de verantwoordingsplicht van de minister-president jegens de Staten ten aanzien van de naleving van het bepaalde in artikel 7 geldt die vertrouwelijkheid evenzeer. De Staten kunnen de schending van die vertrouwelijkheid niet verlangen. Uiteraard laat dat onverlet dat aan de Staten steeds de bevoegdheid toekomt het in de benoeming veronderstelde vertrouwen in een minister op te zeggen met het in artikel 29, tweede lid, van de Staatsregeling van Sint Maarten geregelde gevolg van de terbeschikkingstelling van zijn ambt door de betrokken minister.

Artikel 9

Kandidaat-ministers en hun gezinsleden zijn gehouden een schriftelijke verklaring als bedoeld in artikel 9, eerste lid, in te dienen bij de kabinetsformateur. De opgave wordt naar eer en geweten gedaan.

De verklaring heeft betrekking op nevenfuncties en –werkzaamheden, zakelijke belangen en overige vermogensbestanddelen binnen en buiten Sint Maarten. Met het oog op een eventuele belangenvermenging dienen niet alleen zakelijke belangen en overige vermogensbestanddelen binnen de landsgrenzen bekend te zijn. Met ‘vermogensbestanddelen’ worden bedoeld de roerende goederen van enige betekenis en waarde en de onroerende goederen die deel uitmaken van iemands vermogen. Als voorbeeld kunnen genoemd worden: auto’s (plezier)-jachten, privévliegtuigen, huizen, kantoren, aandelen obligaties. Onder ‘vermogensbestanddelen’ valt ook negatief vermogen, zoals leningen, kredieten en hypotheek.

De minister dient al zijn zakelijke belangen op afstand te zetten en zijn nevenfuncties en –werkzaamheden te beëindigen. Iedere mogelijke schijn moet worden vermeden dat deze afbreuk zouden kunnen doen aan objectieve besluitvorming. Bovendien is het ambt van landsbestuurder dermate veeleisend en belangrijk dat het volledige inzet van betrokkenen vergt. Als uitgangspunt in deze landsverordening is dan ook genomen dat de landsbestuurder ingevolge dit ontwerp zijn zakelijke belangen, nevenfuncties en nevenwerkzaamheden neerlegt.

Voor de gezinsleden van de kandidaat-minister geldt dat zij alleen die belangen en activiteiten terzijde stellen die naar het oordeel van de kabinetsformateur een ongewenste vereniging van zakelijke belangen, nevenfuncties of nevenwerkzaamheden in zich hebben. Gekozen is om het begrip “roerende zaken” te begrenzen door een drempelwaarde vast te stellen. In de internationale praktijk wordt op basis van onderzoek een drempelwaarde vastgesteld. Op basis van ervaringscijfers wordt dit bedrag zodanig gekozen dat het niet te laag en ook niet te hoog uitvalt. De in artikel 9, vierde lid, vastgestelde drempelwaarde van NAf. 20.000 geldt alleen voor niet onroerende vermogensbestanddelen en is niet gebaseerd op ervaringscijfers omdat deze niet voorhanden zijn. Aansluiting is gezocht bij de drempelwaarde die krachtens de Landsverordening melding ongebruikelijke transacties (P.B.

1996, no. 21) voor cashtransacties wordt gehanteerd.

Door de gebruikte omschrijving van "vermogensbestanddelen" vallen ook financiële en zakelijke belangen hieronder. Met het oog op het voorkomen van ongewenste belangenvermenging, ligt het in de rede met de financiële en zakelijke belangen van de gezinsleden van de ministers rekening te houden. Ten aanzien hiervan geldt dat iedere schijn vermeden dient te worden dat er geen sprake zou zijn van objectieve besluitvorming. Daarbij is niet slechts relevant het beleidsterrein waarvoor een minister direct verantwoordelijk is of het beleidsterrein waarop de door de minister toebedeelde taak betrekking heeft. Als lid van het kabinet is een minister immers bij de besluitvorming over alle onderwerpen die in de ministerraad aan de orde komen betrokken. Aan de hand van de afgelegde verklaringen kan nagegaan worden of één of meer gezinsleden van de minister zeggenschap hebben inzake relevante financiële of zakelijke belangen die een objectieve besluitvorming in de weg zou kunnen staan. Waar dat het geval is, dient het betrokken gezinslid ofwel volledig afstand te doen van deze belangen, ofwel een regeling te treffen waarbij deze de zeggenschap gedurende de ambtsperiode van de minister niet kan of zal uitoefenen. Het gevaar van belangenverstremgeling speelt als een gezinslid van een minister financiële of zakelijke belangen bezit die een onafhankelijke besluitvorming kunnen beïnvloeden. Niet alleen moet belangenverstremgeling worden tegengegaan, ook moet worden voorkomen dat de schijn van belangenverstremgeling wordt gewekt. Het betreft dan vooral die financiële belangen in ondernemingen die een relatie met de overheidsdienst hebben of kunnen krijgen en ten aanzien waarvan de overheid besluiten neemt. Ook de schulden (negatieve financiële belangen), zoals bijvoorbeeld schulden uit hypothecaire vorderingen, kunnen in verband met mogelijke belangenverstremgeling van belang zijn.

Artikelen 10, 11 en 12

Tijdens het gesprek deelt de kabinetsformateur aan de kandidaat mede dat hij alle betaalde en onbetaalde functies en nevenfuncties en andere nevenactiviteiten dient neer te leggen voorafgaand aan zijn benoeming en dat hij zijn zakelijke activiteiten op afstand moet zetten.

Wat betreft de gezinsleden van de kandidaat gaat het alleen om het op afstand zetten van zakelijke belangen en het neerleggen van nevenfuncties of nevenwerkzaamheden die een ongewenste vereniging ten aanzien van de toekomstige functie van de kandidaat minister in zich hebben.

Bij het overleg met de gezinsleden van betrokken kandidaat-minister en bij de beslissing, bedoeld in artikel 10, tweede lid, geldt als uitgangspunt dat:

- a. nevenfuncties en nevenwerkzaamheden worden neergelegd die naar het oordeel van de kabinetsformateur tot ongewenste belangenverstremgeling aanleiding kunnen geven;
- b. terzake van zakelijke belangen voorzieningen worden getroffen die ongewenste belangenverstremgeling voorkomen.

Bij zakelijke belangen wordt in ieder geval aandacht geschonken aan prioriteitsaandelen, aan aandelen of deelnemingen die voor dienstverrichtingen

ten behoeve van het Land of subsidie ten laste van het Land en dergelijke in aanmerking komen en aan deelnemingen in privaatrechtelijke rechtspersonen waarvan de eigendom van het aandelenpakket geheel of gedeeltelijk aan het Land toebehoort.

Ten aanzien van financiële en zakelijke belangen dient de verantwoordelijkheid van de kabinetsformateur te worden onderscheiden van die van de kandidaat en zijn gezinsleden. Het is de verantwoordelijkheid van de kabinetsformateur om dit onderwerp in het gesprek met de kandidaat en zijn gezinsleden systematisch aan de orde te stellen. Het is de verantwoordelijkheid van de kandidaat en zijn gezinsleden om daarbij waarheidsgetrouw en volledig alle relevante feiten te melden. In geval tijdens het gesprek mogelijke onverenigbare financiële en/of zakelijke belangen worden geconstateerd is het de verantwoordelijkheid van het desbetreffende gezinslid om daarvoor tijdig een adequate regeling te treffen. De kabinetsformateur neemt hiervan op hoofdlijnen kennis en geeft slechts aan of de gekozen oplossing hem in het gegeven geval aanvaardbaar voorkomt.

Het op afstand zetten van de zakelijke belangen (die voor de kandidaat verplicht is en voor zijn gezinsleden alleen de zaken betreffen die een ongewenst belangenverstrengeling of de schijn daarvan inhouden) kan worden bereikt door:

- het vervreemden van de eigendom dan wel het afstand doen van het optierecht;
- het omzetten van aandelen in een individuele onderneming in aandelen in openbare beleggingsfondsen, voor zover het niet betreft de kandidaat of het gezinslid van de kandidaat die belast zal worden met Financiën;
- het op afstand plaatsen van de zeggenschap en het beheer over de eigendom, zodanig dat tijdens de ambtsperiode hierop geen enkele invloed kan worden uitgeoefend, zoals het onderbrengen van de eigendom in een beheersstichting waarvan onafhankelijke derden het bestuur vormen;
- het vastleggen door middel van een schriftelijke verklaring aan de kabinetsformateur, dan wel de minister-president, dat aandelen of participaties niet zullen worden verhandeld tijdens de ambtsperiode.

De genoemde richtlijnen lenen zich door de aard van het geregelde niet voor een dwingende bepaling in de landsverordening zelf.

Ingevolge artikel 8, tweede lid, is evenwel voorzien in de nodige transparantie in dezen door het voorschrift dat kabinetsformateur aan de Gouverneur een overzicht zendt van de wijze waarop invulling is gegeven aan het bepaalde in artikel 10, eerste en tweede lid.

Het kan zijn dat de uitvoering van de afspraken, die door de kandidaat ministers en zijn gezinsleden enerzijds en de kabinetsformateur anderzijds zijn gemaakt, nog niet of niet geheel zijn uitgevoerd op het moment dat de voordracht van de kandidaat moet plaatsvinden; er zijn situaties denkbaar waarin zaken via bijvoorbeeld de notaris of belastingautoriteiten geregeld moeten worden. In dat

geval zou een voordracht tot benoeming kunnen plaatsvinden, mits de afspraken omtrent hetgeen de kandidaat en zijn gezinsleden nog moeten regelen duidelijk op papier staan.

De kabinetsformateur is na zijn voordracht niet meer verantwoordelijk voor de nakoming van de afspraken.

Als de kandidaat eenmaal tot minister wordt benoemd is het de taak van de minister-president om toe te zien op nakoming van die afspraken binnen een redelijk termijn.

Artikelen 13 en 14

Artikel 9 heeft betrekking op de zakelijke belangen, nevenfuncties en nevenwerkzaamheden die de minister alsmede hun gezinsleden reeds bij de aanvaarding van hun ambtsbetrekking hebben danwel verrichten. De artikelen 13 en 14 hebben betrekking op de tijdens het ministerschap te verwerven zakelijke belangen en het voornemen tot aanvaarding van nevenfuncties en nevenwerkzaamheden door betrokkenen. Uitgangspunt is dat de minister geen zakelijke belangen, nevenfuncties of nevenwerkzaamheden aanvaardt en dat zijn gezinsleden deze niet aanvaarden zonder voorafgaande kennisgeving aan de minister-president ter zake.

Als een gezinslid van de minister na de in het eerste lid van artikel 13 genoemde kennisgeving, doch voordat de minister-president over de schriftelijke verklaringen een oordeel heeft kunnen geven reeds tot aanvaarding van de zakelijke belangen, nevenfuncties of nevenwerkzaamheden overgaat, aanvaardt deze hiermee tevens het risico dat hij op grond van artikel 25, tevens strafrechtelijk kan worden aangesproken.

In artikel 13 wordt voorts rekening gehouden met buiten het toedoen van de minister verkregen inkomstenbronnen. In het tweede lid worden uitdrukkelijk genoemd inkomsten verkregen krachtens erfrecht of giften. Als voorbeeld kan ook worden genoemd inkomsten verkregen uit hoofde van een levensverzekering en inkomsten verkregen uit spel en weddenschap.

Artikel 15

De integriteit van het ministersambt impliceert dat een bewindspersoon eenmaal in functie alleen geen nevenfuncties mag accepteren. Voorts dient een bewindspersoon het voornemen tot het voeren van besprekingen over een toekomstige werkring eerst ter goedkeuring voor te leggen aan de minister president.

Artikel 17

De gewezen minister is op grond van deze bepaling verplicht om binnen 30 dagen na afloop van zijn ambtstermijn een verklaring in te leveren bij de minister-president betreffende wijzigingen die zich gedurende zijn ambtsperiode hebben voorgedaan ten aanzien van de door hem op grond van artikel 9 ingeleverde schriftelijke verklaring.

Er wordt met nadruk op gewezen dat deze bepaling niet wegneemt dat de minister tijdens zijn ambtsperiode verplicht is om de minister-president onverwijld in kennis te stellen van feiten of omstandigheden die zich na zijn aanvaarding van het ambt van minister hebben voorgedaan en waarmee bij zijn kandidaatstelling rekening zou zijn gehouden indien die feiten en omstandigheden op dat tijdstip bekend zouden zijn geweest, zoals is vermeld in artikel 13, eerste lid.

Artikel 18

De verklaringen worden gedurende vijf jaar bewaard door de griffier van de Sint Maartense vestiging van het Gemeenschappelijk Hof, bedoeld in artikel 22, eerste lid, van de Rijkswet Gemeenschappelijk Hof van Justitie¹

Hoewel het betreft het bewaren van privacy gevoelige informatie, dient, om bewijstechnische problemen te voorkomen, gekozen te worden voor een bewaartermijn van vijf jaren na afloop van de ambtsperiode. De termijn is steeds langer dan vijf jaar indien op de dag waarop de eerste termijn van vijf jaar verloopt de landsbestuurder waarop de documenten betrekkingen hebben, nog het ambt van minister vervult. De termijn vangt dan aan op de dag waarop de benoemingsperiode is verstreken.

Voor wat betreft het bewaren en vernietigen van documenten dienen regels te worden gesteld die onder andere voorschriften bevatten voor een deugdelijke bewaring van gegevens en die de groep personen die tot de gegevens toegang heeft aanwijzen.

Artikel 19 en 20

De Minister van Justitie wordt in artikel 19 aangewezen als de verantwoordelijke ambtsdrager voor het register. Reden hiervoor is dat de Griffie van het Gemeenschappelijk Hof – de beheerder van de in deze landsverordening genoemde schriftelijke verklaringen, kennisgevingen en verzoeken van het Openbaar Ministerie – alsmede het Openbaar Ministerie onder diens verantwoordelijkheid vallen. Wel dient het vaststellen van een reglement van genoemd register niet alleen de verantwoordelijkheid van de Minister van Justitie te zijn. Deze dient in overeenstemming met de Raad van Ministers te worden vastgesteld. Immers ook de Minister van Justitie kan in een toestand komen te verkeren waarin zijn belangen met die van het algemeen belang in de knel dreigen te geraten. Om te voorkomen dat door deze minister op dit punt in eigen belang wordt gehandeld, is in deze landsverordening gekozen voor een gedeelde verantwoordelijkheid in de Raad van Ministers door te bepalen dat het reglement voor het register bij landsbesluit wordt vastgesteld.

Artikel 21

Om te voorkomen dat persoonlijke belangen een rol spelen bij het nemen van beslissingen, is in artikel 21, eerste lid, een bepaling opgenomen strekkende tot uitsluiting van de deelneming van de minister inzake de besluitvorming, over de gevallen genoemd in het eerste lid, in de Raad van Ministers.

In tegenstelling tot leden van het bestuurscollege van het voormalige eilandgebied Sint Maarten, maken de ministers geen deel uit van een collegiaal bestuursorgaan. Met uitzondering van de gevallen, genoemd in het Reglement van Orde van de Raad van Ministers, neemt de minister zelfstandig beslissingen terzake aangelegenheden die onder het ministerie vallen waarvoor hij de verantwoordelijkheid draagt. In verband hiermee is in het tweede lid een bepaling opgenomen die ertoe strekt dat zaken welke ingevolge voornoemd reglement niet in de Raad van Ministers behandeld dienen te worden en die zijn belang of die van zijn echtgenote of partner of die van zijn bloed- of aanverwanten tot en met de derde graad raken, in de Raad van Ministers behandelt en besloten dienen te worden.

De gevolmachtigde minister wordt ingevolge artikel 38, derde lid, van de Staatsregeling in de gelegenheid gesteld de beraadslagingen van de Raad van Ministers ten aanzien van de onderwerpen, welke tot zijn bemoeienis behoren bij te wonen. In het voorgestelde derde lid is een voorziening getroffen waardoor de gevolmachtigde minister zich moet onthouden van het uitbrengen van een raadgevende stem ten aanzien van zaken die zijn belang of die van zijn echtgenote dan wel partner raakt of die van zijn bloed- of aanverwanten tot en met de derde graad.

Artikel 21, derde lid, is ook van toepassing op de plaatsvervangend gevolmachtigde minister.

Artikel 22

Door de aan een minister in het ontwerp opgelegde verplichting om opgave te doen, zoals voorgeschreven in de artikelen 9, 12, 13, 14 en 17, wordt zijn recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer, zoals neergelegd in artikel 8 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (Trb. 1951, 154)(EVRM), artikel 17 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten (Trb. 1969,99)(IVBPR) en artikel 12 van de Universele Verklaring van de rechten van de mens (Trb. 1969,99), beperkt. De regering meent dat die beperking zich verdraagt met de genoemde bepalingen, vanwege het daardoor te dienen belang van een integere ambtsuitoefening door ministers.

Doordat de schriftelijke verklaring slechts aan een beperkt aantal personen (de kabinetsformateur, dan wel de minister-president, de ondervoorzitter van de Raad van Advies en de griffier van het Hof van Justitie) zal worden voorgelegd, zal de beperking op het recht op privacy zo klein mogelijk worden gehouden.

Artikel 23

De kabinetsformateur vervult in het kader van de kabinet formatie een zeer gewichtige en bijzonder verantwoordelijke rol. Immers worden onder zijn verantwoordelijkheid de kandidaat-ministers ter benoeming aan de Gouverneur voorgedragen. Niet uitgesloten is dat een kabinetsformateur in een

voorkomend geval met voorbijgaan aan de negatieve uitkomsten van de verscheidene onderzoeken toch een of meer voordrachten doorzet. Zulks is volstrekt ontoelaatbaar en dermate verwerpelijk dat het gepast voorkomt een dergelijke handelwijze als misdrijf strafbaar te stellen met een adequate strafbedreiging.

Eveneens is in deze bepaling de minister die handelt in strijd met artikel 12, derde lid, of artikel 15, alsmede de gewezen minister die niet voldoet aan de in artikel 17 gestelde verplichting strafbaar gesteld. Het gaat hier om gedragingen waarbij de minister in het kader van zijn benoeming of daarna onjuiste opgaven verstrekt danwel gemaakte afspraken niet nakomt.

Artikelen 24 en 25

Op grond van artikel 2:344, onder c, van het Wetboek van Strafrecht is een minister strafbaar indien hij handelingen verricht wetende dat daardoor bepalingen van enig in het land wettelijke regeling wordt geschonden. Deze bepaling heeft betrekking op het doen en laten van burgers in hun algemeenheid en zijn derhalve in algemene bewoordingen en vanuit een ander belang geformuleerd.

Hetzelfde geldt voor de algemene strafbaarstelling in het Wetboek van Strafrecht van het plegen van valsheid in geschrifte, artikel 2:184 en volgende. Daarbij geldt bovendien dat dat artikel niet (expliciet) het onvolledig invullen van de schriftelijke verklaring strafbaar stelt.

De regering heeft het daarom wenselijk geacht – naast de algemene strafbaarstelling in het Wetboek van Strafrecht - in dit geval enkele specifieke strafbepalingen op te nemen waarin meer expliciet genoemde gedragingen van een minister of zijn gezinsleden strafbaar worden gesteld.

Artikel 26

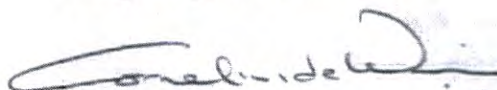
Overwogen is om ook het culpoos lekken van informatie strafbaar te stellen. In navolging van Nederland werd dit echter een te ver gaande maatregel gevonden. Hiermee zou immers ook het achteloos prijsgeven van geheime informatie in beginsel tot strafvervolging aanleiding kunnen geven. Zeker in de kleinschalige samenleving van Sint Maarten moeten ambtenaren en andere geheimhouders hun werk kunnen doen zonder angst dat bepaalde uitlatingen achteraf als achteloze geheimschending worden gekwalificeerd. Buiten het strafrecht om kan het culpoos schenden van de geheimhoudingsplicht in voldoende mate worden gesanctioneerd.

In samenhang met artikel 26 maakt artikel 22 het mogelijk dat als iemand opzettelijk geheime informatie lekt het voor de bewezenverklaring van het delict reeds voldoende zal zijn dat vastgesteld kan worden dat de verdachte het geheime karakter van de informatie had behoren te weten. Voor ambtenaren is dit criterium al snel aan de orde, omdat ambtenaren weten dat zij prudent met informatie die zij bij de uitoefening van de werkzaamheden verkrijgen, dienen om te gaan.

Voorts dient niet te veel te worden afgeweken van de algemene strafbepaling in het Wetboek van Strafrecht. In artikel 2:232 van het Tweede Boek van dat wetboek is immers ook alleen het doeleus lekken van informatie strafbaar

gesteld. De keuze voor een aparte strafbepaling naast genoemd artikel 2:232 moet gezocht worden in de wenselijkheid om de mate van wetenschap bij de schender dat de informatie geheim is in kaart te brengen. Bovendien acht de Regering een zwaardere sanctie dan die genoemd in genoemd artikel 2:232 meer op zijn plaats in verband met het karakter van de informatie waar het deze landsverordening om gaat.

Philipsburg, 20 Januari 2016

V.H. Cornelius de Weever